

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-92-21

Druk nr 1502
Warszawa, 4 sierpnia 2021 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Nieuczciwa przewaga kontraktowa - produkty rolnicze

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

USTAWA

z dnia

o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady i tryb przeciwdziałania praktykom nieuczciwie wykorzystującym przewagę kontraktową przez nabywców produktów rolnych lub spożywczych lub dostawców tych produktów oraz zasady i sposób podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów dostawców i nabywców.

2. Ustawa określa także właściwość organu w sprawach nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej oraz współpracy z Komisją Europejską i organami państw członkowskich Unii Europejskiej, do których zakresu działania należy egzekwowanie przepisów w zakresie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

Art. 2. Ustawę stosuje się do umów nabycia produktów rolnych lub spożywczych, zawieranych między nabywcami tych produktów a ich dostawcami, zwanych dalej „umowami”.

Art. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) **dostawca – przedsiębiorcę**, który wytwarza lub przetwarza produkty rolne lub spożywcze lub odpłatnie zbywa je nabywcy;
- 2) nabywca – przedsiębiorcę lub podmiot, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129), który bezpośrednio lub pośrednio nabywa od dostawcy produkty rolne lub spożywcze;

¹⁾ Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych (Dz. Urz. UE L 111 z 25.04.2019, str. 59).

²⁾ Niniejszą ustawą uchyla się ustawę z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi oraz zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe oraz ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

- 3) przedsiębiorca – przedsiębiorcę w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), zwanej dalej „ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów”;
- 4) produkty rolne lub spożywcze – produkty wymienione w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także produkty niewymienione w tym załączniku, ale przetworzone z przeznaczeniem do spożycia z wykorzystaniem produktów wymienionych w tym załączniku;
- 5) łatwo psujące się produkty rolne lub spożywcze – produkty rolne lub spożywcze, które ze względu na swoją naturę lub etap przetwarzania mogą przestać nadawać się do sprzedaży lub przetworzenia w okresie 30 dni od ich zebrania, wyprodukowania lub przetworzenia;
- 6) rok obrotowy – rok obrotowy w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217).

Art. 4. Ochrona przed nieuczciwym wykorzystywaniem przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi lub spożywczymi, zwanym dalej „nieuczciwym wykorzystywaniem przewagi kontraktowej”, przewidziana w ustawie nie wyłącza ochrony wynikającej z innych ustaw.

Rozdział 2

Praktyki nieuczciwie wykorzystujące przewagę kontraktową

Art. 5. Zakazane jest nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy.

Art. 6. Wykorzystywanie przewagi kontraktowej jest nieuczciwe, jeżeli jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagraża istotnemu interesowi drugiej strony albo narusza taki interes.

Art. 7. 1. Przewagą kontraktową jest występowanie znaczącej dysproporcji w potencjale ekonomicznym nabywcy względem dostawcy albo dostawcy względem nabywcy.

2. **Domniemywa się**, że znacząca dysproporcja w potencjale ekonomicznym, w przypadku praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową stosowanych przez nabywcę względem dostawcy, występuje między:

- 1) dostawcą, którego roczny obrót nie przekracza równowartości w złotych 2 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 2 000 000 euro;

- 2) dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 2 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 10 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 10 000 000 euro;
- 3) dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 10 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 50 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 50 000 000 euro;
- 4) dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 50 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 150 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 150 000 000 euro;
- 5) dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 150 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 350 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 350 000 000 euro;
- 6) dostawcą, którego roczny obrót nie przekracza równowartości w złotych 350 000 000 euro, a nabywcą, który jest podmiotem, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

3. **Domniemywa się**, że znacząca dysproporcja w potencjale ekonomicznym, w przypadku praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową stosowanych przez dostawcę względem nabywcy, występuje między:

- 1) nabywcą, którego roczny obrót nie przekracza równowartości w złotych 2 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 2 000 000 euro;
- 2) nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 2 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 10 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 10 000 000 euro;
- 3) nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 10 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 50 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 50 000 000 euro;
- 4) nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 50 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 150 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 150 000 000 euro;
- 5) nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 150 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 350 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 350 000 000 euro.

4. Przez roczny obrót, o którym mowa w ust. 2 i 3, rozumie się roczny obrót uzyskany w roku obrotowym poprzedzającym rok obrotowy stosowania praktyki mogącej stanowić przedmiot postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

5. W przypadku gdy dostawca albo nabywca, o którym mowa w ust. 2 lub 3, powstał w wyniku połączenia lub przekształcenia innych podmiotów, obliczając wysokość jego rocznego obrotu uwzględnia się roczny obrót osiągnięty przez te podmioty w roku obrotowym poprzedzającym rok obrotowy stosowania praktyki mogącej stanowić przedmiot postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

6. W przypadku gdy dostawca albo nabywca, o którym mowa w ust. 2 lub 3, działa jako przedsiębiorca prowadzący przedsiębiorstwo w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.³⁾), obliczając wysokość jego rocznego obrotu uwzględnia się przepisy tego załącznika dotyczące kategorii i rodzaju przedsiębiorstwa.

7. Wielkości, o których mowa w ust. 2 i 3, wyrażone w euro przelicza się na złote według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku obrotowego poprzedzającego rok obrotowy stosowania praktyki mogącej stanowić przedmiot postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

8. **Roczny obrót, o którym mowa w ust. 2 i 3, oblicza się jako sumę:**

- 1) przychodów wykazanych w rachunku zysków i strat – w przypadku dostawcy albo nabywcy, o którym mowa w ust. 2 i 3, sporządzającego taki rachunek na podstawie przepisów o rachunkowości;
- 2) przychodów wykazanych w rocznym sprawozdaniu finansowym równoważnym do rachunku zysków i strat sporządzanym na podstawie przepisów o rachunkowości lub w innym dokumencie podsumowującym przychody w roku obrotowym, w tym w sprawozdaniu z wykonania budżetu – w przypadku dostawcy albo nabywcy, który nie sporządza rachunku zysków i strat na podstawie przepisów o rachunkowości;

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 329 z 15.12.2015, str. 28, Dz. Urz. UE L 149 z 07.06.2016, str. 10, Dz. Urz. UE L 156 z 20.06.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 236 z 14.09.2017, str. 28, Dz. Urz. UE L 26 z 31.01.2018, str. 53, Dz. Urz. UE L 215 z 07.07.2020, str. 3 oraz Dz. Urz. UE L 89 z 16.03.2021, str. 1.

- 3) udokumentowanych przychodów uzyskanych w roku obrotowym, w szczególności ze sprzedaży produktów, towarów lub materiałów, przychodów finansowych oraz przychodów z działalności realizowanej na podstawie statutu lub innego dokumentu określającego zakres działalności dostawcy albo nabywcy, a także wartości uzyskanych przez tego dostawcę albo nabywcę dotacji przedmiotowych – w przypadku braku dokumentów, o których mowa w pkt 1 i 2.

Art. 8. 1. Nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej polega w szczególności

na:

- 1) dokonaniu przez nabywcę zapłaty dostawcy:
 - a) w przypadku gdy umowa przewiduje regularne dostarczanie produktów:
 - po upływie 30 dni od dnia zakończenia uzgodnionego między nabywcą a dostawcą okresu dostarczania łatwo psujących się produktów rolnych lub spożywczych, w którym produkty te zostały dostarczone, albo od dnia ustalenia kwoty do zapłaty za ten okres dostarczania produktów, jeżeli jest to dzień późniejszy niż dzień zakończenia uzgodnionego okresu dostarczania, w którym produkty te zostały dostarczone,
 - po upływie 60 dni od dnia zakończenia uzgodnionego między nabywcą a dostawcą okresu dostarczania produktów rolnych lub spożywczych innych niż łatwo psujące się produkty rolne lub spożywcze, w którym produkty te zostały dostarczone, albo od dnia ustalenia kwoty do zapłaty za ten okres dostarczania produktów, jeżeli jest to dzień późniejszy niż dzień zakończenia uzgodnionego okresu dostarczania, w którym produkty te zostały dostarczone,
 - b) w przypadku gdy umowa nie przewiduje regularnego dostarczania produktów:
 - po upływie 30 dni od dnia, w którym łatwo psujące się produkty rolne lub spożywcze zostały dostarczone, albo od dnia ustalenia kwoty do zapłaty, jeżeli jest to dzień późniejszy niż dzień, w którym produkty te zostały dostarczone,
 - po upływie 60 dni od dnia, w którym inne niż łatwo psujące się produkty rolne lub spożywcze zostały dostarczone, albo od dnia ustalenia kwoty do zapłaty, jeżeli jest to dzień późniejszy niż dzień, w którym produkty te zostały dostarczone;
- 2) anulowaniu przez nabywcę zamówienia w terminie krótszym niż 30 dni przed przewidywanym terminem dostarczenia łatwo psujących się produktów rolnych lub spożywczych;

- 3) jednostronnej zmianie przez nabywcę warunków umowy w zakresie częstotliwości, sposobu realizacji, miejsca, terminu lub wielkości ogółu dostaw lub pojedynczych dostaw produktów rolnych lub spożywczych, standardów jakości produktów rolnych lub spożywczych, warunków płatności lub cen, lub w odniesieniu do świadczenia usług oraz wykonywania czynności, o których mowa w pkt 11–16;
- 4) nieuzasadnionym obniżaniu należności z tytułu dostarczenia produktów rolnych lub spożywczych po ich przyjęciu przez nabywcę w całości albo w umówionej części, w szczególności na skutek żądania udzielenia rabatu;
- 5) żądaniu przez nabywcę od dostawcy płatności niezwiązanych ze sprzedażą produktów rolnych lub spożywczych dostawcy;
- 6) żądaniu przez nabywcę od dostawcy zapłaty za pogorszenie się stanu lub utratę produktów rolnych lub spożywczych, do których doszło w obiektach nabywcy lub po przejściu własności tych produktów na nabywcę z przyczyn niezawinionych przez dostawcę;
- 7) odmowie przez nabywcę pisemnego potwierdzenia warunków umowy obowiązujących między nabywcą a dostawcą, o których pisemne potwierdzenie zwrócił się dostawca, chyba że umowa dotyczy produktów rolnych lub spożywczych, które mają być dostarczone przez członka:
 - a) uznanej grupy producentów rolnych, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1026), który sprzedaje produkty rolne do tej grupy,
 - b) uznanej organizacji producentów owoców i warzyw, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu (Dz. U. z 2021 r. poz. 618), który sprzedaje owoce lub warzywa do tej organizacji,
 - c) uznanej organizacji producentów, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 945, z 2019 r. poz. 2020 oraz z 2021 r. poz. 255), lub uznanej organizacji producentów, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1430), który sprzedaje produkty rolne do tej organizacji

– jeżeli akt założycielski tej grupy lub tej organizacji albo umowa między członkiem tej grupy lub tej organizacji a grupą lub organizacją zawiera postanowienia o skutkach podobnych do warunków umowy;

- 8) bezprawnym pozyskiwaniu, wykorzystywaniu lub ujawnianiu przez nabywcę tajemnic przedsiębiorstwa dostawcy w rozumieniu art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1913);
- 9) groźeniu podjęciem handlowych działań odwetowych lub podejmowaniu takich działań przeciwko dostawcy, jeżeli ten korzysta z praw przysługujących mu na mocy umowy lub przepisów prawa;
- 10) żądaniu od dostawcy rekompensaty kosztów rozpatrzenia skarg konsumentów związanych ze sprzedażą produktów rolnych lub spożywczych dostawcy, dotyczących przypadków, które wystąpiły z przyczyn niezawinionych przez dostawcę;
- 11) zwrocie przez nabywcę dostawcy niesprzedanych produktów rolnych lub spożywczych bez zapłaty za te produkty lub za ich unieszkodliwianie;
- 12) pobieraniu od dostawcy opłaty stanowiącej warunek przechowywania, prezentowania lub oferowania do sprzedaży jego produktów rolnych lub spożywczych lub udostępniania takich produktów na rynku;
- 13) żądaniu przez nabywcę od dostawcy ponoszenia całości lub części kosztów obniżek cen produktów rolnych lub spożywczych sprzedawanych przez nabywcę w ramach organizowanej przez nabywcę promocji;
- 14) żądaniu przez nabywcę od dostawcy zapłaty za reklamowanie produktów rolnych lub spożywczych przez nabywcę;
- 15) żądaniu przez nabywcę od dostawcy zapłaty za prowadzenie przez nabywcę marketingu produktów rolnych lub spożywczych;
- 16) żądaniu przez nabywcę od dostawcy ponoszenia opłat za czynności wykonywane przez pracowników zajmujących się urządzeniem lokalu wykorzystywanego do sprzedaży produktów rolnych lub spożywczych dostawcy.

2. Nie są uznawane za nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej praktyki, o których mowa w ust. 1:

- 1) pkt 11–16 – jeżeli zostały one przed ich stosowaniem jasno i jednoznacznie uzgodnione w umowie między nabywcą a dostawcą;
- 2) pkt 13 – jeżeli umowa między dostawcą a nabywcą została zawarta przed przewidywanym terminem promocji i zawiera postanowienia określające termin rozpoczęcia promocji,

czas jej trwania oraz ilość produktów rolnych lub spożywczych, które będą objęte promocją.

3. Na potrzeby określenia terminów płatności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, uznaje się, że uzgodnione okresy dostarczania produktów rolnych lub spożywczych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, nie przekraczają 30 dni.

4. W przypadku gdy to nabywca ustala kwotę do zapłaty, terminy płatności, o których mowa w ust. 1 pkt 1:

- 1) lit. a, zaczynają bieg od dnia zakończenia uzgodnionego okresu dostarczania produktów rolnych lub spożywczych, podczas którego produkty zostały dostarczone;
- 2) lit. b, zaczynają bieg od dnia dostarczenia produktów rolnych lub spożywczych.

5. W przypadku stosowania praktyk, o których mowa w ust. 1 pkt 12–16, nabywca jest obowiązany, na żądanie dostawcy, do pisemnego określenia szacunkowej wysokości stawek jednostkowych lub płatności całkowitych, w zależności od rodzaju określonej w umowie usługi, a w przypadku stosowania praktyk, o których mowa w ust. 1 pkt 12 oraz 14–16, również szacunkowej wysokości kosztów danej usługi oraz podstawy ich wyliczenia.

Art. 9. Praktyki wymienione w art. 8 ust. 1 nie podlegają ocenie w świetle przesłanek określonych w art. 6.

Art. 10. Zakaz stosowania praktyk, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1:

- 1) nie ma wpływu na możliwość uzgodnienia przez nabywcę i dostawcę klauzuli dotyczącej podziału wartości w rozumieniu art. 172a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.⁴⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1308/2013”;
- 2) nie ma zastosowania do płatności uiszczanych przez:
 - a) nabywcę na rzecz dostawcy w ramach programu dla szkół, o którym mowa w art. 23 rozporządzenia nr 1308/2013,
 - b) podmioty lecznicze, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711).

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 261, Dz. Urz. UE L 130 z 19.05.2016, str. 20, Dz. Urz. UE L 135 z 24.05.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 193 z 19.07.2016, str. 17, Dz. Urz. UE L 202 z 28.07.2016, str. 5, Dz. Urz. UE L 091 z 05.04.2017, str. 44, Dz. Urz. UE L 350 z 29.12.2017, str. 15, Dz. Urz. UE L 114 z 04.05.2018, str. 39 oraz Dz. Urz. UE L 437 z 28.12.2000, str. 1.

Rozdział 3

Właściwość Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Art. 11. 1. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej „Prezesem Urzędu”, jest organem właściwym w sprawach:

- 1) praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową;
- 2) współpracy z Komisją Europejską oraz organami państw członkowskich Unii Europejskiej, do których zakresu działania należy egzekwowanie przepisów w zakresie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1 pkt 2, polega w szczególności na udzielaniu pomocy w postępowaniach prowadzonych w zakresie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową oraz na wymianie informacji niezbędnych do ustalenia, czy wystąpiło lub występuje naruszenie przepisów w zakresie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

Art. 12. Prezes Urzędu, jeżeli uzna, że przemawia za tym interes publiczny, przedstawia sądowi istotny dla sprawy pogląd w sprawach roszczeń cywilnoprawnych związanych z podejmowaniem przez dostawców wobec nabywców lub przez nabywców wobec dostawców działań mogących stanowić praktyki nieuczciwie wykorzystujące przewagę kontraktową.

Rozdział 4

Postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową

Art. 13. 1. Postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową wszczyna się z urzędu.

2. Wszczęcie postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową może być poprzedzone postępowaniem wyjaśniającym.

Art. 14. 1. Prezes Urzędu może wszcząć z urzędu, w drodze postanowienia, postępowanie wyjaśniające, jeżeli okoliczności wskazują na możliwość naruszenia przepisów ustawy.

2. Postępowanie wyjaśniające ma na celu w szczególności:

- 1) wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową;
- 2) badanie rynku.

3. Zakończenie postępowania wyjaśniającego następuje w drodze postanowienia.

4. Postępowanie wyjaśniające nie powinno trwać dłużej niż 4 miesiące, a w sprawach szczególnie skomplikowanych – nie dłużej niż 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, nie stosuje się przepisu ust. 4 oraz art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735), zwanej dalej „Kodeksem postępowania administracyjnego”.

Art. 15. 1. Każdy może zgłosić Prezesowi Urzędu, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej na elektroniczną skrzynkę podawczą urzędu obsługującego Prezesa Urzędu, podpisanym odpowiednio do sposobu utrwalenia podpisem własnoręcznym albo kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną, zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) wskazanie podmiotu, któremu jest zarzucane stosowanie praktyki nieuczciwie wykorzystującej przewagę kontraktową;
- 2) opis stanu faktycznego będącego podstawą zawiadomienia;
- 3) uprawdopodobnienie naruszenia przepisów ustawy;
- 4) zakres informacji niepodlegających ujawnieniu w toku postępowania;
- 5) dane identyfikujące zgłaszającego zawiadomienie.

3. Do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, dołącza się wszelkie dokumenty, które mogą stanowić dowód naruszenia przepisów ustawy.

4. Prezes Urzędu, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej podpisanym odpowiednio do sposobu utrwalenia podpisem własnoręcznym albo kwalifikowanym podpisem elektronicznym, przekazuje zgłaszającemu zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, informację o sposobie rozpatrzenia zawiadomienia wraz z uzasadnieniem, w terminie określonym w art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego.

5. Dane identyfikujące zgłaszającego zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, dostawcy lub nabywcy, dotkniętego praktyką nieuczciwie wykorzystującą przewagę kontraktową, oraz informacje, których ujawnienie mogłoby być szkodliwe dla interesu zgłaszającego zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, dostawcy lub nabywcy, nie podlegają ujawnieniu stronom postępowania na żadnym jego etapie i po jego zakończeniu.

6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się, jeżeli zgłaszający zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, wyrazi, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej podpisanym odpowiednio do sposobu utrwalenia podpisem własnoręcznym, kwalifikowanym podpisem

A co z postępowaniem sądowym

elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym, zgodę na ujawnienie jego danych identyfikujących lub informacji, których ujawnienie mogłoby być szkodliwe dla interesu zgłaszającego zawiadomienie.

Art. 16. Prezes Urzędu, bez wszczynania postępowania, może wystąpić do każdego przedsiębiorcy lub podmiotu, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, w sprawach z zakresu praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową. Przepisy art. 49a ust. 2 i 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stosuje się odpowiednio.

Art. 17. 1. Stroną postępowania jest każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

2. Prezes Urzędu wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową oraz zawiadamia o tym stronę postępowania.

Art. 18. 1. Przedsiębiorca i podmiot, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, są obowiązani, na żądanie Prezesa Urzędu, do przekazywania wszelkich koniecznych informacji lub dokumentów, dotyczących praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:

- 1) wskazanie zakresu informacji;
- 2) wskazanie celu żądania;
- 3) wskazanie terminu udzielenia informacji;
- 4) pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

3. Każdy ma prawo składania, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej podpisany odpowiednio do sposobu utrwalenia podpisem własnoręcznym, kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym, z własnej inicjatywy lub na prośbę Prezesa Urzędu, wyjaśnień dotyczących istotnych okoliczności sprawy.

4. Przedsiębiorca będący osobą fizyczną, do którego zostało skierowane żądanie, o którym mowa w ust. 1, może odmówić przekazania informacji lub dokumentów tylko wtedy, gdy naraziłoby to jego lub jego małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku

przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Art. 19. Prezes Urzędu może zlecić Inspekcji Handlowej przeprowadzenie kontroli lub realizację innych zadań należących do zakresu jego działania w sprawach praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

Art. 20. W postępowaniu w sprawach praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową stosuje się odpowiednio przepisy art. 51–61, art. 69, art. 71–73, art. 74, art. 77, art. 78 i art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 21. 1. W toku postępowania, o którym mowa w art. 14 ust. 1 lub 2, może być przeprowadzona przez upoważnionego pracownika Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „kontrolującym”, kontrola u przedsiębiorcy lub podmiotu, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, zwanych dalej „kontrolowanym”, w zakresie objętym tym postępowaniem.

2. Prezes Urzędu może upoważnić do udziału w kontroli osoby posiadające wiadomości specjalne, jeżeli do przeprowadzenia kontroli są niezbędne tego rodzaju wiadomości.

3. Do upoważnień do przeprowadzenia kontroli lub do udziału w kontroli stosuje się odpowiednio przepisy art. 105a ust. 4–7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 22. 1. W celu uzyskania informacji mogących stanowić dowód w sprawie kontrolujący ma prawo:

- 1) wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego;
- 2) żądania udostępnienia związanych z przedmiotem kontroli akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju pism, dokumentów oraz ich odpisów i wyciągów, korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną, informatycznych nośników danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, innych urządzeń zawierających dane informatyczne lub systemów informatycznych, w tym także zapewnienia dostępu do systemów informatycznych będących własnością innego podmiotu zawierających dane kontrolowanego związane z przedmiotem kontroli w zakresie, w jakim kontrolowany ma do nich dostęp;
- 3) sporządzania notatek z materiałów i korespondencji, o których mowa w pkt 2;

- 4) żądania sporządzenia przez kontrolowanego kopii lub wydruków materiałów i korespondencji, o których mowa w pkt 2, oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w pkt 2;
- 5) żądania od kontrolowanego lub osób przez niego upoważnionych:
 - a) ustnych wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli,
 - b) udostępnienia i wydania przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie.

2. Osobie upoważnionej do udziału w kontroli na podstawie art. 21 ust. 2 przysługują uprawnienia kontrolującego w zakresie wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego oraz dostępu do materiałów i korespondencji oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a także do sporządzania z nich notatek.

3. Do utrwalania przebiegu kontroli lub poszczególnych czynności w jej toku przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk stosuje się odpowiednio przepis art. 105b ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 23. 1. Prezes Urzędu może zwrócić się do innego organu kontroli państwowej lub Policji o udzielenie pomocy w toku kontroli, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli.

2. Prezes Urzędu występuje, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej podpisanym odpowiednio do sposobu utrwalenia podpisem własnoręcznym, kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem zaufanym, o udzielenie pomocy do innego organu kontroli państwowej lub komendanta wojewódzkiego Policji właściwego ze względu na miejsce przeprowadzenia kontroli co najmniej 7 dni przed planowanym dniem wszczęcia kontroli. W przypadkach niecierpiących zwłoki Prezes Urzędu występuje z wnioskiem co najmniej 3 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia kontroli.

3. Pomoc Policji polega na zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania kontroli, osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w miejscu przeprowadzania kontroli, a także ustaleniu tożsamości osób.

4. Koszty poniesione przez inny organ kontroli państwowej lub Policję z tytułu udzielonej pomocy w toku kontroli ponosi Prezes Urzędu. Koszty udzielonej pomocy oblicza się według stawki zryczałtowanej w wysokości 1,5% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, za każdy przypadek udzielenia pomocy.

Art. 24. 1. Kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona, lub osoba, o której mowa w art. 105a ust. 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, są obowiązani do:

- 1) udzielenia żądanych informacji;
- 2) umożliwienia wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego;
- 3) udostępnienia i wydania materiałów, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2, lub innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie;
- 4) umożliwienia dostępu do informatycznych nośników danych, urządzeń lub systemów informatycznych, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2, w zakresie informacji zgromadzonych na tych nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, w tym do korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą odmówić udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli tylko wtedy, gdy naraziłoby to je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Art. 25. 1. Kontrolowany zapewnia kontrolującemu oraz osobom upoważnionym do udziału w kontroli warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, w szczególności:

- 1) sporządza we własnym zakresie kopie lub wydruki materiałów i korespondencji, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2, oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2;
- 2) zapewnia, w miarę możliwości, samodzielne, zamknięte pomieszczenie, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli;
- 3) zapewnia wydzielone miejsce do przechowywania dokumentów i zabezpieczonych podczas kontroli przedmiotów;
- 4) udostępnia środki łączności, którymi dysponuje, w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności kontrolnych.

2. Kontrolowany dokonuje potwierdzenia za zgodność z oryginałem sporządzonych kopii dokumentów i wydruków.

3. W przypadku odmowy przez kontrolowanego potwierdzenia za zgodność z oryginałem sporządzonych kopii dokumentów i wydruków potwierdza je kontrolujący, o czym czyni wzmiankę w protokole kontroli.

Art. 26. Do kontroli przeprowadzanej na podstawie art. 21 ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy art. 105f–105h, art. 105j i art. 105k ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 27. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy lub podmiotu, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, przeprowadzanej na podstawie art. 21 ust. 1 lub zleconej Inspekcji Handlowej przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 19, stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162), z wyłączeniem art. 48, art. 50, art. 54 i art. 55 tej ustawy.

Art. 28. 1. Podmiot, o którym mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2, którego prawa zostały naruszone w toku kontroli, może wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów, zwanego dalej „sądem ochrony konkurencji i konsumentów”, na czynności kontrolne wykraczające poza zakres przedmiotowy kontroli lub inne czynności kontrolne podjęte z naruszeniem przepisów, w terminie 7 dni od dnia dokonania tych czynności.

2. **Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje kontroli.**

3. Zażalenie wnosi się do sądu ochrony konkurencji i konsumentów za pośrednictwem Prezesa Urzędu, który przekazuje je, wraz z odpowiedzią, do tego sądu w terminie 7 dni od dnia wniesienia zażalenia.

4. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów rozpoznaje zażalenie w terminie 7 dni od dnia jego przekazania przez Prezesa Urzędu. Postanowienie sądu uzasadnia z urzędu. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.

5. W przypadku uwzględnienia zażalenia dowody uzyskane w wyniku zaskarżonej czynności kontrolnej nie mogą być wykorzystane w prowadzonym postępowaniu, w innych postępowaniach prowadzonych przez Prezesa Urzędu oraz w postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 29. Prezes Urzędu umarza postępowanie, w drodze postanowienia, w przypadku nienałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 43 lub art. 44.

Art. 30. 1. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

2. W sprawach dotyczących dowodów w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale w postępowaniu przed Prezesem Urzędu stosuje się odpowiednio przepisy art. 227–315 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, 1578 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11, 1090 i 1177).

Art. 31. Postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową powinno być zakończone nie później niż w terminie 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia.

Art. 32. 1. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za nieuczciwie wykorzystującą przewagę kontraktową, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 5.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakazuje zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zakaz, o którym mowa w art. 5, jeżeli do czasu wydania tej decyzji praktyka nie została zaprzestana.

3. Ciężar udowodnienia, że praktyka naruszająca zakaz, o którym mowa w art. 5, została zaprzestana, spoczywa na stronie postępowania.

Art. 33. 1. Jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 15 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania – że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 5, a strona postępowania, której jest zarzucane naruszenie tego zakazu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań w celu zaprzestania naruszeń lub usunięcia ich skutków, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać stronę do wykonania tych zobowiązań i określić termin ich wykonania.

2. W przypadku gdy strona postępowania zaprzestała naruszania zakazu, o którym mowa w art. 5, i zobowiąże się do usunięcia skutków tego naruszenia, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać stronę do usunięcia skutków naruszenia i określić termin ich usunięcia.

3. W decyzjach, o których mowa w ust. 1 i 2, Prezes Urzędu nakłada na stronę postępowania obowiązek przedkładania, w wyznaczonym terminie, informacji o stopniu realizacji zobowiązań, o których mowa odpowiednio w ust. 1 albo 2.

4. W przypadku wydania decyzji, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się przepisów art. 32 i art. 42 ust. 1.

5. Prezes Urzędu może z urzędu uchylić decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, w przypadku gdy:

- 1) zostały one wydane w oparciu o nieprawdziwe, niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje lub dokumenty;
- 2) strona postępowania nie wykonuje zobowiązań, o których mowa w ust. 1 lub 2, lub obowiązków, o których mowa w ust. 3.

6. Prezes Urzędu, za zgodą strony postępowania, może z urzędu uchylić decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, w przypadku gdy nastąpiła zmiana okoliczności mających istotny wpływ na wydanie tych decyzji.

7. W przypadku uchylenia decyzji, o której mowa w ust. 1 lub 2, Prezes Urzędu orzeka co do istoty sprawy.

Art. 34. 1. Jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową zostanie uprawdopodobnione, że dalsze stosowanie nieuczciwej praktyki może spowodować poważne i trudne do usunięcia szkody dla dostawcy albo nabywcy, Prezes Urzędu przed zakończeniem postępowania może, w drodze decyzji, zobowiązać stronę, której jest zarzucane stosowanie nieuczciwej praktyki, do zaniechania określonych działań w celu zapobieżenia tym szkodom. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji. Przed wydaniem decyzji stronie nie przysługuje prawo do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, o którym mowa w art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu określa czas jej obowiązywania. Decyzja ta obowiązuje nie dłużej niż do czasu wydania decyzji kończącej postępowanie w sprawie.

3. Prezes Urzędu może przedłużyć, w drodze decyzji, czas obowiązywania decyzji, o której mowa w ust. 1. Przepis ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

4. W decyzji, o której mowa w ust. 1, nie nakłada się kar, o których mowa w art. 42 i art. 43.

5. W przypadku wniesienia odwołania od decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu przekazuje je wraz z aktami sprawy do sądu w terminie 10 dni od dnia otrzymania odwołania.

6. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów rozpoznaje odwołanie w terminie 2 miesięcy od dnia przekazania odwołania przez Prezesa Urzędu.

Art. 35. 1. Przed zakończeniem postępowania Prezes Urzędu może wystąpić, z urzędu lub na wniosek strony, do wszystkich stron z propozycją przystąpienia do procedury dobrowolnego poddania się karze pieniężnej, jeżeli uzna, że zastosowanie tej procedury przyczyni się do przyspieszenia postępowania.

2. W przypadku wystąpienia przez stronę z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu w terminie 14 dni informuje tę stronę o rozpoczęciu albo odmowie rozpoczęcia procedury dobrowolnego poddania się karze pieniężnej.

3. W przypadku zastosowania procedury, o której mowa w ust. 1, wysokość kary pieniężnej, jaka może zostać nałożona na stronę, której ostateczne stanowisko, o którym mowa w ust. 7, zostało uwzględnione w treści decyzji, zostaje obniżona o nie więcej niż 50% w stosunku do kary pieniężnej, jaka zostałaby nałożona na podstawie art. 42 lub art. 43, gdyby strona nie poddała się dobrowolnie karze.

4. Strona przedstawia stanowisko do propozycji Prezesa Urzędu, o której mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

5. W przypadku wyrażenia przez stronę zgody na przystąpienie do procedury dobrowolnego poddania się karze pieniężnej Prezes Urzędu informuje tę stronę o wstępnych ustaleniach postępowania jej dotyczących oraz o przewidywanej treści decyzji, w tym o wysokości kary pieniężnej obniżonej zgodnie z ust. 3, jaka zostanie nałożona na stronę na podstawie art. 42 lub art. 43, a także o skutkach wniesienia odwołania wynikających z art. 81 ust. 3a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

6. Prezes Urzędu po zapoznaniu się ze stanowiskiem strony ponownie przekazuje jej informacje w zakresie, o którym mowa w ust. 5, biorąc pod uwagę informacje i dowody przez nią przedstawione. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

7. Po zapoznaniu się ze stanowiskiem strony do informacji, o których mowa w ust. 6, Prezes Urzędu wzywa ją do zajęcia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 14 dni, ostatecznego stanowiska w sprawie dobrowolnego poddania się karze pieniężnej.

8. Ostateczne stanowisko, o którym mowa w ust. 7, zawiera oświadczenie strony o dobrowolnym poddaniu się karze pieniężnej oraz potwierdzenie:

- 1) naruszenia przepisów ustawy przez stronę;
- 2) wysokości kary pieniężnej zaakceptowanej przez stronę;
- 3) o poinformowaniu strony o zarzucanych jej naruszeniach przepisów ustawy i umożliwieniu zajęcia stanowiska, a także pouczeniu o skutkach wniesienia odwołania wynikających z art. 81 ust. 3a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

9. Prezes Urzędu uwzględnia ostateczne stanowisko, o którym mowa w ust. 7, w treści decyzji kończącej postępowanie w sprawie.

10. Prezes Urzędu może odstąpić od stosowania procedury w sprawie dobrowolnego poddania się karze pieniężnej na każdym etapie, jeżeli uzna, że jej stosowanie nie przyczynia się do przyspieszenia postępowania, o czym informuje niezwłocznie stronę uczestniczącą w tej procedurze.

11. Strona może odstąpić od uczestnictwa w procedurze dobrowolnego poddania się karze pieniężnej na każdym etapie, informując o tym Prezesa Urzędu.

12. Wszelkie informacje i dowody uzyskane przez Prezesa Urzędu w związku z zastosowaniem procedury dobrowolnego poddania się karze pieniężnej, mające charakter oświadczenia strony uczestniczącej w tej procedurze, nie mogą być wykorzystane jako dowód w prowadzonym postępowaniu, w innych postępowaniach prowadzonych przez Prezesa Urzędu oraz w postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów – w przypadkach, o których mowa w ust. 10 lub 11.

Art. 36. Prezes Urzędu może nadać rygor natychmiastowej wykonalności decyzji w całości albo w części, jeżeli wymaga tego ochrona istotnych interesów dostawców lub nabywców.

Art. 37. Prezes Urzędu publikuje na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w całości treść decyzji wydawanych na podstawie przepisów ustawy, z zastrzeżeniem, że publikacja uzasadnienia nie obejmuje tajemnicy przedsiębiorstwa oraz innych informacji podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów. Publikacja jest opatrzona informacją, czy decyzja jest prawomocna.

Art. 38. Od decyzji Prezesa Urzędu przysługuje odwołanie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia. Przepisy art. 81 ust. 2–5 oraz art. 82 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stosuje się odpowiednio.

Art. 39. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio w sprawach nakładania kar pieniężnych za naruszenie przepisów ustawy.

Art. 40. Nie wszczyna się postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania, upłynęły 2 lata.

Rozdział 5

Sprawozdawczość

Art. 41. 1. Prezes Urzędu corocznie publikuje na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów roczne sprawozdanie za rok poprzedni z działań podjętych w celu przeciwdziałania nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi lub spożywczymi, które zawiera w szczególności informacje o liczbie zawiadomień, o których mowa w art. 15 ust. 1, liczbie wszczętych i zakończonych postępowań, o których mowa w art. 13 ust. 1, oraz o liczbie postępowań, o których mowa w art. 13 ust. 2.

2. W odniesieniu do każdego zakończonego postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową sprawozdanie zawiera skrócony opis sprawy oraz wynik postępowania.

3. Prezes Urzędu, w terminie do dnia 15 marca każdego roku, przekazuje Komisji Europejskiej sprawozdanie dotyczące działań podjętych w celu przeciwdziałania nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi lub spożywczymi, w tym stosowania i egzekwowania przepisów ustawy w roku poprzednim.

Rozdział 6

Przepisy o karach pieniężnych

Art. 42. 1. Prezes Urzędu może nałożyć na dostawcę albo nabywcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia tej kary, jeżeli dostawca albo nabywca, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 5.

2. Do obliczania obrotu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepis art. 7 ust. 8.

3. W przypadku gdy dostawca albo nabywca, o którym mowa w ust. 1, powstał w wyniku połączenia lub przekształcenia innych podmiotów, obliczając wysokość jego obrotu, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu uwzględnia obrót osiągnięty przez te podmioty w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary pieniężnej.

4. W przypadku gdy dostawca albo nabywca, o którym mowa w ust. 1, nie dysponuje przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1, danymi finansowymi niezbędnymi do ustalenia obrotu za rok obrotowy poprzedzający rok nałożenia kary pieniężnej, Prezes Urzędu,

nakładając karę pieniężną na podstawie ust. 1, uwzględnia obrót osiągnięty przez tego dostawcę albo nabywcę w roku obrotowym poprzedzającym ten rok.

5. W przypadku gdy dostawca albo nabywca, o którym mowa w ust. 1, w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary pieniężnej nie osiągnął obrotu lub osiągnął obrót w wysokości nieprzekraczającej równowartości 100 000 euro, Prezes Urzędu, nakładając karę pieniężną na podstawie ust. 1, uwzględnia średni obrót osiągnięty przez tego dostawcę albo nabywcę w trzech kolejnych latach obrotowych poprzedzających rok nałożenia kary pieniężnej.

6. W przypadku gdy dostawca albo nabywca, o którym mowa w ust. 1, nie osiągnął obrotu w okresie trzyletnim, o którym mowa w ust. 5, lub gdy obrót tego dostawcy albo nabywcy obliczony na podstawie tego przepisu nie przekracza równowartości 100 000 euro, Prezes Urzędu może nałożyć na tego dostawcę albo nabywcę karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej równowartości 10 000 euro.

Art. 43. Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę lub podmiot, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość w złotych do 50 000 000 euro, jeżeli ten przedsiębiorca lub podmiot, choćby nieumyślnie:

- 1) nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 18 ust. 1 lub art. 33 ust. 3 lub udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji;
- 2) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli na podstawie art. 21 ust. 1, w tym nie wykonuje obowiązków określonych w art. 24 ust. 1 lub art. 25 ust. 1.

Art. 44. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę lub podmiot, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość w złotych do 10 000 euro za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 32 ust. 1, art. 33 ust. 1 lub art. 34 ust. 1, postanowień wydanych na podstawie art. 105g ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 26 lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową. Karę pieniężną nakłada się, licząc od daty wskazanej w decyzji.

Art. 45. Wielkości, o których mowa w art. 42 ust. 5 i 6, art. 43 i art. 44, wyrażone w euro przelicza się na złote według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary pieniężnej.

Art. 46. 1. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć na osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy lub podmiotu, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, karę pieniężną w wysokości do pięćdziesięciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw za ostatni miesiąc kwartału poprzedzającego dzień wydania decyzji, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli osoba ta, umyślnie albo nieumyślnie:

- 1) nie wykonała decyzji, postanowień lub wyroków, o których mowa w art. 44;
- 2) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli na podstawie art. 21 ust. 1, w tym nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 24 ust. 1 lub art. 25 ust. 1.

2. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 1, na:

- 1) osobę upoważnioną przez kontrolowanego, o której mowa w art. 24 ust. 1, za:
 - a) udzielenie w toku kontroli nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji żądanych przez Prezesa Urzędu,
 - b) uniemożliwianie lub utrudnianie rozpoczęcia lub przeprowadzenia kontroli na podstawie art. 21 ust. 1, w tym niewykonanie obowiązków, o których mowa w art. 24 ust. 1 lub art. 25 ust. 1;
- 2) osobę, o której mowa w art. 105a ust. 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 21 ust. 3, będącą pracownikiem kontrolowanego, za uniemożliwianie lub utrudnianie okazania dokumentów wymienionych w art. 105a ust. 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

3. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości do 5000 zł na:

- 1) świadka za nieuzasadnioną odmowę zeznań lub nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wezwanie Prezesa Urzędu;
- 2) biegłego za nieuzasadnioną odmowę złożenia opinii, nieusprawiedliwione opóźnienie złożenia opinii lub nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wezwanie Prezesa Urzędu.

Art. 47. 1. Prezes Urzędu, ustalając wysokość nakładanej kary pieniężnej, o której mowa w:

- 1) art. 42 ust. 1, uwzględnia w szczególności okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy, przy czym stopień naruszenia Prezes Urzędu ocenia, biorąc pod uwagę

okoliczności dotyczące natury naruszenia i działalności dostawcy albo nabywcy, która stanowiła przedmiot naruszenia, oraz specyfiki rynku, na którym doszło do naruszenia;

- 2) art. 43 i art. 46 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, uwzględnia wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania;
- 3) art. 44 i art. 46 ust. 1 pkt 1, uwzględnia skutki rynkowe niewykonania decyzji, postanowień i wyroków, o których mowa w art. 44;
- 4) art. 46 ust. 3, uwzględnia wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania, a w przypadku osoby fizycznej – również warunki osobiste osoby, na którą jest nakładana kara pieniężna.

2. Ustalając wysokość nakładanych kar pieniężnych zgodnie z ust. 1 pkt 1, Prezes Urzędu bierze pod uwagę okoliczności łagodzące lub obciążające, które wystąpiły w sprawie.

3. Okolicznościami łagodzącymi, o których mowa w ust. 2, są:

- 1) dobrowolne usunięcie skutków naruszenia;
- 2) zaniechanie z własnej inicjatywy stosowania praktyki nieuczciwie wykorzystującej przewagę kontraktową przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu;
- 3) podjęcie z własnej inicjatywy działań w celu zaprzestania naruszenia lub usunięcia jego skutków;
- 4) współpraca z Prezesem Urzędu w toku postępowania, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania.

4. Okolicznościami obciążającymi, o których mowa w ust. 2, są umyślność naruszenia i dokonanie uprzednio podobnego naruszenia.

Art. 48. 1. Środki finansowe pochodzące z kar pieniężnych, o których mowa w art. 42–44 oraz art. 46, stanowią dochód budżetu państwa.

2. Karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji o nałożeniu kary pieniężnej.

3. W razie upływu terminu, o którym mowa w ust. 2, kara pieniężna podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

4. W przypadku nieterminowego uiszczenia kary pieniężnej odsetek nie pobiera się.

5. W przypadku uchylecia albo zmiany prawomocnej decyzji, których następstwem jest uchylenie nałożonej kary pieniężnej lub obniżenie jej wysokości, uiszczona kara pieniężna podlega zwrotowi w części albo w całości, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do

zwrotu tej kary, wraz z odpisem orzeczenia sądu i, w uzasadnionym przypadku, stwierdzeniem jego prawomocności. Przy zwrocie kary odsetek nie nalicza się.

Art. 49. Prezes Urzędu może, na wniosek przedsiębiorcy lub podmiotu, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, lub innych osób, o których mowa w art. 46, odroczyć uiszczenie nałożonej kary pieniężnej albo rozłożyć ją na raty ze względu na ważny interes wnioskodawcy. Przepisy art. 113 ust. 1a–7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stosuje się odpowiednio.

Art. 50. Nie wszczyna się postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, jeżeli upłynęły 2 lata od końca roku, w którym dopuszczono się naruszenia przepisów ustawy.

Art. 51. Kara pieniężna nie podlega egzekucji, jeżeli upłynęło 5 lat od końca roku, w którym uprawomocniła się decyzja o nałożeniu kary pieniężnej.

Rozdział 7

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 52. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, 1578 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11, 1090 i 1177) w art. 479²⁸ w § 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) zażaleń, o których mowa w art. 28 ustawy z dnia ... 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. poz. ...)”.

Art. 53. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 297 w § 1 w pkt 11 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) postępowaniem w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową i postępowaniem wyjaśniającym, prowadzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia ... 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. poz. ...)”;

2) w art. 298 pkt 6f otrzymuje brzmienie:

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1423, 2122, 2123 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 72, 694, 802, 1005 i 1163.

„6f) Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – w związku z toczącym się postępowaniem prowadzonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 424) oraz przepisów ustawy z dnia ... 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi;”.

Art. 54. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – **Prawo bankowe** (Dz. U. z 2020 r. poz. 1896, z późn. zm.⁶⁾) w art. 105 w ust. 1 w pkt 2 w lit. r tiret trzecie otrzymuje brzmienie:

„– w związku z toczącym się przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postępowaniem prowadzonym na podstawie przepisów ustawy z dnia ... 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. poz. ...),”.

Art. 55. W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.⁷⁾) **art. 15zzzm** otrzymuje brzmienie:

„Art. 15zzzm. 1. Do postępowania w sprawie nałożenia kar, o których mowa w art. 15zzzk i art. 15zzzl, stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 4 ustawy z dnia ... 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. poz. ...), z wyłączeniem art. 11, art. 32–36 i art. 39.

2. Do kar pieniężnych, o których mowa w art. 15zzzk i art. 15zzzl, stosuje się odpowiednio przepisy art. 48 i art. 49 ustawy z dnia ... 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi.”.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 2320 i 2419 oraz z 2021 r. poz. 432, 680, 815 i 1177.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 2112, 2113, 2123, 2157, 2255, 2275, 2320, 2327, 2338, 2361 i 2401 oraz z 2021 r. poz. 11, 159, 180, 694, 981, 1023, 1090, 1162, 1163 i 1192.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 56. Do postępowań w sprawach określonych w:

- 1) art. 297 § 1 pkt 11 lit. b oraz art. 298 pkt 6f ustawy zmienianej w art. 53,
- 2) art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. r tiret trzecie ustawy zmienianej w art. 54,
- 3) art. 15zzzm ustawy zmienianej w art. 55

– wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 57. Do postępowań w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową wszczętych na podstawie ustawy uchylanej w art. 61 i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 58. Do kontroli przedsiębiorcy, o której mowa w art. 16 ustawy uchylanej w art. 61, rozpoczętej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 59. Do wniosków o odroczenie uiszczenia nałożonej kary pieniężnej albo rozłożenie jej na raty złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 60. 1. Do umów nabycia produktów rolnych lub spożywczych, zawieranych między nabywcami tych produktów a ich dostawcami, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że do postępowań w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową dotyczących tych umów wszczętych od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy tej ustawy.

2. Jeżeli umowy, o których mowa w ust. 1, będą nadal wykonywane po dniu 30 kwietnia 2022 r., od dnia 1 maja 2022 r. stosuje się do tych umów przepisy niniejszej ustawy.

Art. 61. Traci moc ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1213).

Art. 62. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2021 r.

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt ma na celu wdrożenie do krajowego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych (Dz. Urz. UE L 111 z 25.04.2019, str. 59), zwanej dalej „dyrektywą 2019/633”. Przepisy wdrażające dyrektywę 2019/633 powinny być stosowane najpóźniej od dnia 1 listopada 2021 r.

Struktura rynku rolno-żywnościowego sprawia, że w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych często występują znaczne różnice w sile przetargowej między dostawcami a nabywcami produktów rolnych i spożywczych. W praktyce stosowanie nieuczciwych praktyk handlowych ma miejsce w całym łańcuchu dostaw żywności. Na poszczególnych etapach łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych funkcjonuje różna liczba podmiotów o różnym rozmiarze działania. W Polsce oraz w innych krajach Unii Europejskiej występują silne ekonomicznie skonsolidowane podmioty sektora dystrybucji oraz przetwórstwa i słabsze rozdrobnione podmioty produkujące surowce rolne i artykuły spożywcze. Różnice w potencjale ekonomicznym między dostawcą a nabywcą mogą prowadzić do narzucania nieuczciwych praktyk handlowych przez podmioty większe podmiotom mniejszym.

Parlament Europejski w rezolucji z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w łańcuchu dostaw żywności (Dz. Urz. UE C 86 z 06.03.2018, str. 40) zwrócił się do Komisji Europejskiej o przedłożenie wniosku w sprawie unijnych ram prawnych w zakresie nieuczciwych praktyk handlowych. Rada Unii Europejskiej w konkluzjach z dnia 12 grudnia 2016 r. pt. „Wzmocnienie pozycji rolników w łańcuchu dostaw żywności oraz zwalczania nieuczciwych praktyk handlowych” (nr 15508/16) zwróciła się do Komisji Europejskiej o przeprowadzenie w odpowiednim terminie oceny skutków w celu przedstawienia wniosku dotyczącego unijnych ram ustawodawczych lub środków nieustawodawczych mających podjąć kwestię nieuczciwych praktyk handlowych. Komisja Europejska sporządziła ocenę skutków, którą poprzedziły otwarte konsultacje publiczne oraz konsultacje ukierunkowane. W procesie ustawodawczym Komisja Europejska przedstawiła informacje, z których wynika, że duże podmioty posiadają znaczący udział w ogólnej wartości produkcji. Ponadto, zgodnie z art. 12 dyrektywy 2019/633, do dnia 1 listopada 2025 r. Komisja Europejska przeprowadzi pierwszą ocenę przedmiotowej dyrektywy i przedstawi sprawozdanie dotyczące

najważniejszych ustaleń tej oceny Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, jak również Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów. Jeżeli zaistnieje taka potrzeba, Komisja Europejska przedstawi wnioski ustawodawcze. Ocena ta obejmuje co najmniej: skuteczność środków wdrożonych na poziomie krajowym w celu zwalczania nieuczciwych praktyk handlowych w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz skuteczność współpracy między właściwymi organami egzekwowania prawa i, w stosownych przypadkach, sposoby usprawnienia tej współpracy. Do dnia 1 listopada 2021 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie pośrednie ze stanu jej transpozycji i wdrożenia.

Nieuczciwe praktyki handlowe stosowane przez podmioty z przewagą kontraktową wywierają presję na marże i zyski podmiotów gospodarczych, co może prowadzić do niewłaściwej alokacji zasobów, a nawet spowodować wyparcie z rynku podmiotów, które w przeciwnym razie byłyby rentowne i konkurencyjne.

Dla prawidłowego funkcjonowania łańcucha dostaw produktów rolnych i żywności jest niezbędne zachowanie dobrych relacji między wszystkimi jego ogniwami. W związku z tym dyrektywą 2019/633 wprowadzono wspólne na obszarze Unii Europejskiej minimalne ramy w stosowaniu jednolitego podejścia w odniesieniu do nieuczciwych praktyk handlowych w łańcuchu dostaw żywności.

Zgodnie z przepisami dyrektywy 2019/633 państwa członkowskie będą mogły utrzymać lub wprowadzić zasady, które są bardziej rygorystyczne niż te ustanowione w dyrektywie, w tym rozszerzyć zakres podmiotowy czy listę nieuczciwych praktyk.

W Polsce z dniem 12 lipca 2017 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1213). Ustawa określa zasady i tryb przeciwdziałania, w celu ochrony interesu publicznego, praktykom nieuczciwie wykorzystującym przewagę kontraktową przez nabywców produktów rolnych lub spożywczych lub dostawców tych produktów, jeżeli to wykorzystywanie wywołuje lub może wywołać skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawę stosuje się do umów nabycia produktów rolnych lub spożywczych, z wyłączeniem dostaw bezpośrednich zawieranych między nabywcami tych produktów a ich dostawcami. Ustawa zakazuje nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy.

Przewagą kontraktową w rozumieniu ustawy jest występowanie znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym nabywcy względem dostawcy albo dostawcy względem nabywcy.

Wykorzystywanie przewagi kontraktowej w myśl obowiązujących przepisów jest nieuczciwe, jeżeli będzie sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagrażające istotnemu interesowi drugiej strony albo naruszające taki interes.

W aktualnie obowiązującej ustawie nie wprowadzono zamkniętej listy nieuczciwych zachowań w relacjach uczestników łańcucha dostaw towarów rolno-spożywczych. Ogólnie określono, że nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej polega w szczególności na:

- 1) nieuzasadnionym rozwiązaniu umowy lub zagrożeniu rozwiązaniem umowy;
- 2) przyznaniu wyłącznie jednej stronie uprawnienia do rozwiązania umowy, odstąpienia od niej lub jej wypowiedzenia;
- 3) uzależnianiu zawarcia lub kontynuowania umowy od przyjęcia lub spełnienia przez jedną ze stron innego świadczenia, niemającego rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy;
- 4) nieuzasadnionym wydłużaniu terminów płatności za dostarczone produkty rolne lub spożywcze.

W związku z tym, że dyrektywa 2019/633 wprowadza przepisy wychodzące poza zakres obowiązującej ustawy, proponuje się uchwalenie nowej ustawy, ale o takim samym tytule. Przemawia za tym fakt, iż obecna ustawa obowiązuje w Polsce już od kilku lat i zakaz nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej jest dobrze znany większości zainteresowanym podmiotom. Wprowadzenie ustawy o nowym tytule może mylić dostawców i nabywców funkcjonujących na rynku rolno-spożywczym.

Projekt przedmiotowej ustawy implementuje przepisy dyrektywy 2019/633 w celu ochrony przed stosowaniem nieuczciwych praktyk handlowych przez większe podmioty wobec kontrahentów mających mniejszą siłę przetargową, wykorzystując jednocześnie regulacje, które obowiązują w Polsce od dnia 12 lipca 2017 r.

Przepisy dyrektywy 2019/633 obejmują swoim zakresem ochronę dostawców produktów rolnych i spożywczych. Z uwagi na fakt, że obowiązujące przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi zakazują nieuczciwego

wykorzystywania przewagi kontraktowej nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy, w projektowanej ustawie utrzymano taki zakres. Będzie to, tak jak dotychczas, stanowiło symetryczną ochronę obu stron zawierających umowę handlową.

W art. 1 projektowanej ustawy został przedstawiony zakres proponowanych przepisów. Zaproponowano, że ustawa określa zasady i tryb przeciwdziałania praktykom nieuczciwie wykorzystującym przewagę kontraktową przez nabywców produktów rolnych lub spożywczych lub dostawców tych produktów oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów dostawców i nabywców. Ponadto projekt określa organy właściwe w sprawach nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej oraz współpracy z Komisją Europejską oraz organami państw członkowskich Unii Europejskiej, do których zakresu działania należy egzekwowanie przepisów w zakresie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

Zgodnie z projektowanym art. 2 ustawę stosuje się do umów nabycia produktów rolnych lub spożywczych zawieranych między nabywcami tych produktów a ich dostawcami.

W artykule 3 pkt 1 projektowanej regulacji określono definicję dostawcy – jest to przedsiębiorca, który wytwarza lub przetwarza produkty rolne lub spożywcze lub odpłatnie zbywa je nabywcy.

Natomiast zgodnie z art. 3 pkt 2 projektowanej regulacji nabywcą jest przedsiębiorca lub podmiot, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129), który bezpośrednio lub pośrednio nabywa od dostawcy produkty rolne lub spożywcze. Dyrektywa 2019/633 definiuje „organy publiczne” jako organy krajowe, regionalne lub lokalne, podmioty prawa publicznego lub związki złożone z co najmniej jednego takiego organu lub co najmniej jednego takiego podmiotu prawa publicznego. W krajowych przepisach nie znajdujemy definicji „organów publicznych”, dlatego też w projekcie ustawy wykorzystano listę podmiotów wymienionych w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, która obejmuje podmioty wymienione w definicji dyrektywy.

Przedsiębiorcę zdefiniowano jako przedsiębiorcę w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), zwanej dalej „ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów”.

Skorzystanie przy definiowaniu nabywcy i dostawcy z definicji przedsiębiorcy z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ma na celu umożliwienie objęcia projektowaną

regulacją jak najszerszego kręgu uczestników łańcucha dostaw żywności, a także zapewnienie skutecznego i sprawnego stosowania przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) przepisów projektowanej ustawy, w szczególności dotyczących postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

W projekcie ustawy produkty rolne i spożywcze oznaczają produkty wymienione w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwanego dalej „TFUE”, lub produkty niewymienione w tym załączniku, ale przetworzone z przeznaczeniem do spożycia z wykorzystaniem produktów wymienionych w tym załączniku (art. 3 pkt 4). W porównaniu do obowiązujących przepisów, które definiują produkt rolny i spożywczy jako środek spożywczy w rozumieniu art. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463), lista produktów objętych przepisami jest znacznie szersza. Dotychczas przepisy obejmowały produkty przeznaczone do spożycia przez ludzi lub których spożycia przez ludzi można się spodziewać. Obecna definicja obejmuje również m.in. pasze, zwierzęta żywe, nasiona i owoce oleiste będące przedmiotem produkcji rolników.

Zgodnie z art. 3 pkt 5 za łatwo psujące się produkty rolne i spożywcze uznaje się produkty rolne i spożywcze, które ze względu na swoją naturę lub etap przetwarzania mogą przestać nadawać się do sprzedaży w okresie 30 dni od zebrania, wyprodukowania lub przetworzenia.

Wejście w życie projektowanej ustawy nie wyłącza występowania przez przedsiębiorcę z roszczeniami do sądu powszechnego na drodze cywilnoprawnej. W myśl przepisu art. 4 projektu ustawy ochrona przed nieuczciwym wykorzystywaniem przewagi kontraktowej przewidziana w ustawie nie wyłącza ochrony wynikającej z innych ustaw. W myśl projektowanego przepisu art. 4 dostawcy podlegają, w tym między innymi, ochronie z mocy ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 424), która wdraża przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (Dz. Urz. UE

L 48 z 23.02.2011, str. 1). Przepis ten wdraża art. 3 ust. 1 akapit drugi tiret pierwsze dyrektywy 2019/633 w zakresie relacji projektowanej ustawy z przepisami wdrażającymi dyrektywę 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r.

Przesłanką przyjęcia ustawy jest przede wszystkim wyeliminowanie nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej przez największe podmioty rynku, których skutki są największe pod względem zarówno finansowym, jak i liczby podmiotów, których dotyczą.

W artykule 5 projektu ustawy zakazano nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej. Projektowana ustawa zakazuje nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy.

Zgodnie z art. 6 projektowanej ustawy, wykorzystywanie przewagi kontraktowej jest nieuczciwe, jeżeli jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagraża istotnemu interesowi drugiej strony albo narusza taki interes. Zgodnie z treścią art. 3 oraz art. 4 dyrektywy 2019/633, w art. 8 ust. 1 projektowanej ustawy zawarto katalog nieuczciwych praktyk wykorzystujących przewagę kontraktową, niemniej jednak takie sformułowanie przepisu art. 6 umożliwi szersze zastosowanie przepisów ustawy w przypadku stosowania praktyk niewymienionych w projektowanych przepisach art. 8. Każdy przypadek nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontaktowej zgłaszany do Prezesa UOKiK jest i będzie badany indywidualnie, biorąc pod uwagę przesłanki zawarte w art. 6.

Dla określenia przewagi kontaktowej podstawą jest stosunek wielkości ekonomicznej dostawcy i nabywcy. Domniemywa się, że w przypadku praktyk stosowanych przez nabywcę względem dostawcy znacząca dysproporcja w potencjale ekonomicznym występuje między (art. 7 ust. 2):

- 1) dostawcą, którego roczny obrót nie przekracza równowartości w złotych 2 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 2 000 000 euro;
- 2) dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 2 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 10 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 10 000 000 euro;
- 3) dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 10 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 50 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 50 000 000 euro;

- 4) dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 50 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 150 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 150 000 000 euro;
- 5) dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 150 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 350 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 350 000 000 euro;
- 6) dostawcą, którego roczny obrót nie przekracza równowartości w złotych 350 000 000 euro, a nabywcą, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Analogicznie zaproponowano w projekcie ustawy, że w przypadku praktyk stosowanych przez dostawcę względem nabywcy domniemywa się, że znacząca dysproporcja w potencjale ekonomicznym występuje między (art. 7 ust. 3):

- 1) nabywcą, którego roczny obrót nie przekracza równowartości w złotych 2 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 2 000 000 euro;
- 2) nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 2 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 10 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 10 000 000 euro;
- 3) nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 10 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 50 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 50 000 000 euro;
- 4) nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 50 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 150 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 150 000 000 euro;
- 5) nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 150 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 350 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 350 000 000 euro.

Powyższe „progi” są zgodne z zawartymi w art. 1 ust. 2 dyrektywy 2019/633. Takie podejście zapewni lepszą ochronę przed nieuczciwymi praktykami handlowymi tych podmiotów, które najbardziej jej potrzebują, tj. małych i średnich przedsiębiorstw, w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych.

W art. 7 ust. 4–8 projektu ustawy określono sposób ustalania rocznego obrotu, przeliczania wielkości wyrażonych w euro oraz sposób obliczania rocznego obrotu. W ust. 6 art. 7 zaproponowano, aby do obliczania obrotu nabywcy i dostawcy zastosowanie miały przepisy załącznika nr I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1), w szczególności w celu ustalenia rodzaju przedsiębiorstwa nabywcy i odbiorcy. Przedmiotowe rozporządzenie w załączniku nr 1 zawiera m.in. definicje: przedsiębiorstwa samodzielnego (art. 3 ust. 1), przedsiębiorstwa partnerskiego (art. 3 ust. 2), przedsiębiorstwa powiązanego (art. 3 ust. 3).

Dyrektywa 2019/633 w art. 1 ust. 2 wskazuje, że wysokość rocznego obrotu dostawców i nabywców określa się zgodnie z odpowiednimi częściami załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE (8), a w szczególności jego art. 3, art. 4 i art. 6, w tym definicjami „przedsiębiorstwa samodzielnego”, „przedsiębiorstwa partnerskiego” i „przedsiębiorstwa powiązanego”, a także innymi kwestiami dotyczącymi rocznego obrotu. Ze względu na fakt, że w projektowanej ustawie nie można odnieść się do ww. załącznika zalecenia Komisji 2003/361, zastosowano odwołanie do załącznika nr I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, który zawiera tożsame przepisy, w tym definicje.

W art. 8 projektowanej ustawy zawarto listę zakazanych praktyk wykorzystujących przewagę kontraktową, która została przetransponowana z dyrektywy 2019/633.

Zakazane praktyki wykorzystujące przewagę kontraktową polegają w szczególności na:

- 1) dokonaniu przez nabywcę zapłaty dostawcy:
 - a) w przypadku gdy umowa przewiduje regularne dostarczanie produktów:
 - po upływie 30 dni od dnia zakończenia uzgodnionego między nabywcą a dostawcą okresu dostarczania łatwo psujących się produktów rolnych lub spożywczych, w którym produkty te zostały dostarczone, albo od dnia ustalenia kwoty do zapłaty za ten okres dostarczania produktów, jeżeli jest to dzień późniejszy niż dzień zakończenia uzgodnionego okresu dostarczania, w którym produkty te zostały dostarczone,
 - po upływie 60 dni od dnia zakończenia uzgodnionego między nabywcą a dostawcą okresu dostarczania produktów, innych niż łatwo psujące się

produkty rolne lub spożywcze, w którym produkty te zostały dostarczone, albo od dnia ustalenia kwoty do zapłaty za ten okres dostarczania produktów, jeżeli jest to dzień późniejszy niż dzień zakończenia uzgodnionego okresu dostarczania, w którym produkty te zostały dostarczone,

- b) w przypadku gdy umowa nie przewiduje regularnego dostarczania produktów:
- po upływie 30 dni od dnia, w którym łatwo psujące się produkty rolne lub spożywcze zostały dostarczone, albo od dnia ustalenia kwoty do zapłaty, jeżeli jest to dzień późniejszy niż dzień, w którym produkty te zostały dostarczone,
 - po upływie 60 dni od dnia, w którym inne niż łatwo psujące się produkty rolne lub spożywcze zostały dostarczone, albo od dnia ustalenia kwoty do zapłaty, jeżeli jest to dzień późniejszy niż dzień, w którym produkty te zostały dostarczone;
- 2) anulowaniu przez nabywcę zamówienia przed upływem 30 dni przed przewidywanym terminem dostarczenia łatwo psujących się produktów rolnych lub spożywczych;
 - 3) jednostronnej zmianie przez nabywcę warunków umowy;
 - 4) nieuzasadnionemu obniżaniu należności z tytułu dostarczenia produktów po jego przyjęciu przez nabywcę w całości albo umówionej części, w szczególności na skutek żądania udzielenia rabatu;
 - 5) żądaniu przez nabywcę od dostawcy płatności niezwiązanych ze sprzedażą produktów rolnych lub spożywczych dostawcy;
 - 6) żądaniu przez nabywcę od dostawcy zapłaty za pogorszenie się stanu lub utratę produktów rolnych lub spożywczych, do których doszło w obiektach nabywcy lub po przejściu własności tych produktów na nabywcę z przyczyn niezawinionych przez dostawcę;
 - 7) odmowie przez nabywcę pisemnego potwierdzenia warunków umowy obowiązujących między nabywcą a dostawcą, o których pisemne potwierdzenie zwrócił się dostawca;
 - 8) bezprawnym pozyskiwaniu, wykorzystywaniu lub ujawnianiu przez nabywcę tajemnic przedsiębiorstwa;

- 9) groźeniu podjęciem handlowych działań odwetowych lub podejmowaniu takich działań przeciwko dostawcy, jeżeli ten korzysta z praw przysługujących mu na mocy umowy lub przepisów prawa;
- 10) żądaniu od dostawcy rekompensaty za koszty rozpatrzenia skarg konsumentów związanych ze sprzedażą produktów dostawcy mimo braku zaniedbania lub winy ze strony dostawcy;
- 11) zwrocie przez nabywcę dostawcy niesprzedanych produktów bez zapłaty lub za ich unieszkodliwianie;
- 12) pobieraniu od dostawcy opłaty stanowiącej warunek przechowywania, prezentowania lub oferowania sprzedaży jego produktów lub udostępniania takich produktów na rynku;
- 13) żądaniu przez nabywcę od dostawcy ponoszenia całości lub części kosztów obniżek cen produktów sprzedawanych przez nabywcę w ramach organizowanej przez nabywcę promocji;
- 14) żądaniu przez nabywcę od dostawcy zapłaty za reklamowanie produktów przez nabywcę;
- 15) żądaniu przez nabywcę od dostawcy zapłaty za prowadzenie marketingu produktów prowadzony przez nabywcę;
- 16) żądaniu przez nabywcę od dostawcy ponoszenia opłat dotyczących czynności wykonywanych przez pracowników zajmujących się urządzeniem lokalu wykorzystywanego do sprzedaży produktów dostawcy.

Listę zakazanych praktyk wymienionych w art. 3 ust. 1 i 2 w dyrektywie 2019/633 rozszerzono o praktykę polegającą na nieuzasadnionym obniżaniu należności z tytułu dostawy produktów rolnych i spożywczych po jej przyjęciu przez nabywcę w całości lub umówionej części, w szczególności na skutek **żądania udzielenia rabatu** (art. 8 ust. 1 pkt 4 projektowanej ustawy). Wprowadzenie zakazu stosowania tej praktyki jest uzasadnione sytuacją panującą na polskim rynku rolno-spożywczym, przede wszystkim na rynku handlu detalicznego żywnością. W lipcu 2020 r. Prezes UOKiK wszczął 5 postępowań wyjaśniających mających na celu wstępne ustalenie, czy w relacjach sieci handlowych z dostawcami produktów rolno-spożywczych są stosowane rabaty handlowe, których pobieranie uzasadniałoby wszczęcie postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową. W ramach ww. postępowań wyjaśniających

Prezes UOKiK przeanalizował polityki rabatowe 19 spośród 20 największych sieci handlowych w Polsce oraz wystąpił o informację do 20 dostawców. Przedmiotem zainteresowania UOKiK były funkcjonujące rabaty, w tym rabaty obrotowe, oraz zasady ich przyznawania. Szczególna uwaga Urzędu skupiała się na rabatach retrospektywnych (retrorabatów). Z ustaleń Prezesa UOKiK – opisanych w opublikowanym w kwietniu 2021 r. „Raportie podsumowującym prowadzone przez Prezesa UOKiK postępowania wyjaśniające dotyczące rabatów handlowych stosowanych w relacjach sieci handlowych z dostawcami produktów rolnych lub spożywczych” (dalej jako „Raport”) – wynika, że rabaty, w tym rabaty retrospektywne, są stosowane przez wszystkie największe sieci handlowe działające w Polsce w ich relacjach z dostawcami produktów rolnych lub spożywczych. Sposób prowadzenia polityki rabatowej przez niektóre sieci handlowe wzbudził wątpliwości UOKiK, np. praktyka wprowadzania nowych rabatów – nieprzewidzianych na początku danego okresu współpracy – w drodze dodatkowych porozumień zawieranych już po dokonanych transakcjach, a tym samym pozostawianie dostawców w stanie niepewności w zakresie dochodów uzyskiwanych przez nich w ramach współpracy z nabywcami. Zastrzeżenia wzbudziło również zawieranie umów na dany okres współpracy z mocą wsteczną, które może prowadzić do powstawania po stronie dostawców dodatkowych zobowiązań pieniężnych wobec nabywców (por. str. 64 Raportu). Skala i istotność zidentyfikowanych praktyk powodują, że jest wskazane, aby w celu przeciwdziałania występującym nieprawidłowościom doszło do interwencji ustawodawcy, właśnie przez uwzględnienie w projektowanej ustawie praktyki wskazanej w jej art. 8 ust. 1 pkt 4.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że w gospodarce rynkowej stosowanie rabatów (retrorabatów) może być przydatnym mechanizmem służącym do dokonywania rozliczeń między kontrahentami. Mogą one występować zarówno w obrocie profesjonalnym, jak i konsumenckim. Ich ekonomicznym celem zazwyczaj powinno być zwiększenie sprzedaży danego produktu. Za nieuczciwe powinny być jednak uznawane praktyki, w ramach których nabywca bez uzasadnionej przyczyny doprowadza do objęcia rabatem towaru już dostarczonego lub modyfikacji warunków rabatowania na niekorzyść dostawcy po dokonaniu dostawy określonej partii towaru. Główną intencją wprowadzenia przepisu jest zatem przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom polegającym na narzucaniu dostawcom, nieuzgodnionych wcześniej, obniżek cen dostarczonych już produktów.

Ze względu na powyższe art. 8 ust. 1 pkt 4 projektu ustawy wskazuje, że ustanowiony w nim zakaz dotyczy obniżania należności po zrealizowaniu dostaw produktów rolnych lub spożywczych, które jest „nieuzasadnione”. Celem wprowadzenia wskazanej regulacji nie jest zatem objęcie przypadków, w których do obniżenia należności dochodzi w wyniku rozliczenia prawidłowo zastosowanego retrorabatu, tj. dokładnie ustalonego przy zawarciu pierwotnej umowy lub jej przedłużeniu na kolejny okres. Ocena danej praktyki powinna przy tym uwzględniać nie tylko sam sposób jego uregulowania, ale również tryb, w którym doszło do ustalenia danego rabatu, w tym przebieg procesu jego negocjacji. Potencjalne interwencje Prezesa UOKiK będą dotyczyć przede wszystkim sytuacji, w których ekonomiczna zależność dostawcy wobec nabywcy zmusi go do przyjęcia jednostronnie narzuconych, niekorzystnych dla siebie rozwiązań w zakresie rabatów, z obawy przed pogorszeniem albo zerwaniem relacji handlowej (por. str. 64 Raportu).

Praktyki wymienione w art. 8 ust. 1 pkt 1–10 są bezwzględnie zakazane. Natomiast praktyki wymienione w pkt 11–16 są dozwolone, pod warunkiem, że zostały one przed ich stosowaniem jasno i jednoznacznie uzgodnione w umowie między nabywcą a dostawcą.

Ponadto nie jest uznawane za nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej, jeżeli umowa między dostawcą a nabywcą zostanie zawarta przed przewidywanym terminem promocji i będzie zawierała postanowienia określające termin rozpoczęcia promocji, czas jej trwania oraz ilość produktów rolnych lub spożywczych, które będą objęte promocją (pkt 2).

W art. 8 ust. 3 wskazano, że na potrzeby określenia terminów płatności, w przypadku gdy umowa przewiduje regularne dostarczanie produktów, uznaje się, że uzgodnione okresy dostarczania produktów nie przekraczają 30 dni.

Art. 8 ust. 4 określa sposób wyliczenia biegu terminów płatności, w przypadku gdy nabywca ustala kwotę do zapłaty. Art. 8 ust. 5 precyzuje, jakie postanowienia ma zawierać umowa dotycząca promocji zainicjowana przez nabywcę. Art. 8 ust. 6 nakłada obowiązek zawarcia w umowie dotyczących usług stawek jednostkowych lub płatności całkowitych oraz szacunkowych kosztów, oraz podstawę ich wyliczeń.

W projektowanym akcie prawnym nie zostały wymienione nieuczciwe praktyki handlowe, które mogą być stosowane przez dostawców produktów rolnych i spożywczych względem nabywców. Niemniej jednak, w świetle projektowanej ustawy,

praktyki te są również zakazane. Zakaz ten wychodzi poza ramy dyrektywy 2019/633, której przepisy zakazują stosowania nieuczciwych praktyk tylko nabywcy względem dostawcy. Zakaz stosowania nieuczciwych praktyk handlowych przez dostawców względem nabywców w projektowanej ustawie stanowi kontynuację przepisów zawartych w przepisach ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. Należy jednak zauważyć, że w ponad 4-letnim okresie funkcjonowania tych przepisów nie wystąpił przypadek będący przedmiotem postępowania prowadzonego przez UOKiK wykorzystywania przewagi kontraktowej dostawcy względem nabywcy. Trudno jest zatem wskazać najważniejsze czy najbardziej typowe praktyki z tego obszaru, które powinny zostać wprost zakazane przez ustawodawcę. Nie jest jednak wykluczone, że praktyki takie wystąpią w przyszłości. Dlatego w projekcie ustawy wskazuje się otwarty katalog nieuczciwych praktyk dostawcy względem nabywcy. W przypadku wystąpienia praktyki wykorzystującej przewagę kontraktową dostawcy względem nabywcy każdorazowo sprawa ta będzie badana przez UOKiK, przy użyciu przesłanek sprzeczności z dobrymi obyczajami i zagrożenia lub naruszenia istotnego interesu nabywcy.

Ponadto, zgodnie z danymi Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ponad 90% gospodarstw rolnych w Polsce posiada roczny obrót nieprzekraczający 2 mln euro.

W art. 9 projektowanej ustawy wskazuje się, że praktyki wymienione w art. 8 ust. 1 nie podlegają ocenie w świetle przesłanek określonych w art. 6 projektu ustawy (wykorzystywanie przewagi kontraktowej jest nieuczciwe, jeżeli jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagraża istotnemu interesowi drugiej strony albo narusza taki interes).

Dyrektywa wymaga, aby praktyki wskazane w jej art. 3 ust. 1 były zakazane w każdych okolicznościach. Wprowadzenie wymogu spełnienia dodatkowych przesłanek przy tych praktykach byłoby zatem sprzeczne z wymogami harmonizacji minimalnej.

Proponowany przepis ma na celu usunięcie potencjalnej wątpliwości interpretacyjnej dotyczącej relacji klauzuli generalnej określonej w art. 6 projektu i listy praktyk z art. 8 ust. 1 projektu ustawy. Wprowadzenie takich regulacji umożliwi prowadzenie postępowania przez Prezesa UOKiK nie tylko w przypadku wystąpienia praktyk zakazanych wskazanych w art. 8 ust. 1, ale również w przypadkach, gdy

wykorzystywanie przez nabywcę lub dostawcę przewagi kontraktowej jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagraża istotnemu interesowi drugiej strony albo narusza taki interes.

W świetle art. 10 pkt 1 projektowanej ustawy, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 dyrektywy 2019/633, przepis zawarty w art. 8 ust. 1 pkt 1 nie ma wpływu na możliwość uzgodnienia przez nabywcę i dostawcę klauzuli dotyczącej podziału wartości w rozumieniu art. 172a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.) oraz, zgodnie z art. 10 pkt 2, nie ma zastosowania do płatności uiszczanych przez nabywcę na rzecz dostawcy w ramach programu dla szkół oraz uiszczanych przez jednostki publiczne będące podmiotem leczniczym. Nie wprowadzono do projektu ustawy przepisu mówiącego, że przedmiotowy przepis ma zastosowanie również do umów dostawy między dostawcami winogron lub moszczu do produkcji wina a ich bezpośrednimi nabywcami, ze względu na fakt, że w Polsce nie ma uznanych organizacji producentów w rozumieniu rozporządzenia nr 1308/2013, a tym samym znormalizowanych umów, o których mowa w art. 164 tego rozporządzenia.

W art. 11 ust. 1 pkt 1 projektowanej ustawy wskazano, że organem właściwym w sprawach praktyk polegających na nieuczciwym wykorzystywaniu przewagi kontraktowej jest Prezes UOKiK.

W myśl art. 8 dyrektywy 2019/633 organy egzekwowania prawa państw członkowskich powinny ściśle ze sobą współpracować w celu zapewnienia wspólnego podejścia do stosowania zasad określonych w dyrektywie. W szczególności organy egzekwowania prawa powinny wspierać się nawzajem, np. przez dzielenie się informacjami lub pomoc w prowadzonych postępowaniach wyjaśniających mających wymiar transgraniczny. W związku z tym w art. 11 ust. 1 pkt 2 projektowanej ustawy wprowadzono przepis mówiący, że Prezes UOKiK współpracuje z Komisją Europejską oraz innymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej uprawnionymi do egzekwowania przepisów wdrażających dyrektywę 2019/633. Współpraca ta polega w szczególności na udzielaniu pomocy w postępowaniach prowadzonych w zakresie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową oraz na wymianie informacji, czy wystąpiło lub

występuje naruszenie przepisów w zakresie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

Zadania wynikające z ustawy będą realizowane przez Prezesa UOKiK zgodnie z przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Projektowany przepis art. 12 daje Prezesowi UOKiK instrument analogiczny do rozwiązania przewidzianego w art. 31d ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, który przewiduje możliwość przedstawiania istotnego poglądu w sprawach dotyczących ochrony konkurencji i konsumentów. Stanowi on przepis odrębny, o którym mowa w art. 63⁵ Kodeksu postępowania cywilnego. Potrzeba jego wprowadzenia wynika z tego, że stany faktyczne, w ramach których występują działania mogące stanowić praktyki, o których mowa w art. 8 projektowanej ustawy, mogą pociągać za sobą skutki z zakresu prawa cywilnego. Podmioty nimi dotknięte mają zatem możliwość dochodzenia związanych z nimi roszczeń na drodze cywilnej (np. na podstawie przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji), niezależnie od publicznoprawnych czynności podejmowanych przez Prezesa UOKiK. Możliwość przedstawienia istotnego poglądu w sprawie, w proponowanym zakresie, może zatem przyczynić się do zwiększenia wiedzy sądów w sprawach między dostawcami i nabywcami, a w związku z tym do poprawy sytuacji słabszych podmiotów występujących w tych sprawach oraz do ujednolicenia orzecznictwa w ich zakresie.

Postępowanie w sprawach praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową Prezes UOKiK wszczyna z urzędu, co daje ochronę przed identyfikacją zgłaszającego zawiadomienie (art. 13 ust. 1).

W art. 14 dotyczącym postępowania wyjaśniającego dodano, w stosunku do obowiązujących przepisów, w ust. 2 pkt 2, dodatkowy cel, jakim jest badanie rynku. Badanie rynku stanowi szczególny rodzaj postępowania wyjaśniającego. Zazwyczaj ma ono kompleksowy i przekrojowy charakter. Dotyczyć może ono szerokiego zakresu podmiotów i zagadnień. Z tego względu mogą wystąpić sytuacje, że będzie ono trwało dłużej niż wymaga wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 projektu ustawy, tak jak to ma miejsce obecnie, każdy może zgłosić Prezesowi UOKiK zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych. W stosunku do dyrektywy 2019/633 jest to rozszerzenie

przepisów, ponieważ dyrektywa w art. 5 ust. 1 stanowi, że może wnosić skargi do właściwego organu dostawca lub – zgodnie z ust. 2 – organizacje, lub zrzeszenia w imieniu swoich członków, a także inne niezależne i nienastawione na zysk organizacje mające uzasadniony interes w reprezentowaniu dostawców.

W artykule tym, w ust. 2, określono również, co powinno być zawarte w zawiadomieniu. Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 5 zawiadomienie zawiera dane identyfikujące zgłaszającego zawiadomienie. Propozycja tego przepisu nie stanowi pozyskiwania i dalszego przetwarzania danych zbędnych czy nadmiarowych, ponieważ to zgłaszający decyduje, jakie dane osobowe zostaną przez niego udostępnione, oraz jest to niezbędne do udzielenia informacji o sposobie rozpatrzenia zawiadomienia, zgodnie z przepisem ust. 4. Zgodnie z ust. 5 tego artykułu dane identyfikujące zgłaszającego zawiadomienie nie podlegają ujawnieniu stronom postępowania na żadnym etapie postępowania i po jego zakończeniu. Dane te lub inne informacje, których ujawnienie byłoby szkodliwe dla interesu zgłaszającego zawiadomienie, mogą zostać ujawnione tylko pod warunkiem, że zostanie wyrażona zgoda pisemna przez zgłaszającego (ust. 6).

W myśl przepisu art. 17 ust. 1 stroną postępowania jest każdy, wobec kogo zostało wszczęte postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

Proponowane brzmienie art. 18 jest analogiczne do art. 14 obowiązującej ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi oraz do brzmienia art. 50 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 18 ust. 1 przewiduje obowiązek przekazywania przez przedsiębiorców wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa UOKiK. Przepis ten ma kluczowe znaczenie dla umożliwienia organowi prawidłowego wykonywania swoich zadań, gdyż posiadanie odpowiedniej wiedzy na temat działalności przedsiębiorców jest dla Prezesa UOKiK niezbędne dla realizacji celów ustawy.

Wymogi dotyczące treści żądania zostały wskazane w art. 18 ust. 2. Zgodnie z tym przepisem Prezes UOKiK wskazuje jego adresatowi m.in. zakres żądanych informacji oraz cel żądania. Odpowiednie sformułowanie żądania powinno pozwolić przedsiębiorcy na udzielenie odpowiedzi, która umożliwi organowi realizację kompetencji przewidzianych w ustawie, ale nie będzie przy tym wykraczała poza niezbędny zakres.

Z obowiązkiem określonym w art. 18 ust. 1 jest skorelowana sankcja wskazana w art. 43 pkt 1. Zgodnie z tym przepisem na podmiot, który nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa UOKiK lub udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji, można nałożyć karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50 000 000 euro. Nałożenie tej kary jest fakultatywne. Jej maksymalna wysokość została ustalona na poziomie, który pozwoli organowi zapewnić spełnienie przez karę jej represyjnej i prewencyjnej funkcji.

Art. 18 ust. 4 zawiera przepis określający, kiedy przedsiębiorca będący osobą fizyczną, do której zostało skierowane żądanie, o którym mowa w ust. 1 tego artykułu, może odmówić przekazania informacji lub dokumentów, tj. tylko wtedy, gdy naraziłoby to jego lub jego małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 19, Prezes UOKiK może zlecić Inspekcji Handlowej przeprowadzenie kontroli lub realizację innych zadań należących do zakresu jego działania w sprawach praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. Wprowadzenie takiego przepisu ma służyć rozwianiu wątpliwości co do tego, czy art. 35 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów dotyczący zlecenia kontroli lub realizacji innych zadań należących do zakresu działania Prezesa UOKiK dotyczy też innych niż ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów ustaw. Nie nakłada on na Inspekcję Handlową nowych zadań i nie będzie on skutkował koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów.

W art. 23 w ust. 1 wprowadzono przepis mówiący, że Prezes UOKiK może zwrócić się do innego organu kontroli państwowej lub Policji o udzielenie pomocy w toku kontroli, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli. W ust. 2 doprecyzowano, w jakiej formie i w jakim terminie Prezes UOKiK zwraca się o udzielenie pomocy do innego organu kontroli państwowej lub komendanta wojewódzkiego Policji. Zgodnie z ust. 3, pomoc Policji polega na zapewnieniu porządku w miejscu przeprowadzania kontroli, osobistego bezpieczeństwa osób obecnych w miejscu przeprowadzania kontroli, a także ustaleniu tożsamości osób. Zgodnie z ust. 4, koszty poniesione przez inny organ kontroli państwowej lub Policję z tytułu udzielonej pomocy w toku kontroli ponosi Prezes

UOKiK. Koszty udzielonej pomocy oblicza się według stawki zryczałtowanej w wysokości 1,5% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, za każdy przypadek udzielenia pomocy.

Projektowane przepisy w zakresie postępowań w sprawach praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową powielają rozwiązania proceduralne zawarte w dotychczasowej ustawie z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. W odniesieniu do przepisów określających rodzaje postępowań, ich strony, uprawnienia organu prowadzącego postępowanie, prawa i obowiązki stron postępowania oraz podmiotów kontrolowanych odpowiednie uregulowania zostały wpisane w praktycznie niezmiennym brzmieniu w projektowanej ustawie (art. 16–18, art. 21–22, art. 24–34, art. 36–40).

W zakresie regulacji proceduralnych o charakterze technicznym, będących niejako dopełnieniem przepisów ustanawiających określone uprawnienia i obowiązki w ramach postępowań w sprawach praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową, w projektowanej ustawie zawarto również, tak jak to ma miejsce w obowiązujących przepisach, odesłania do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (art. 16, art. 20, art. 21 ust. 3, art. 24, art. 26, art. 38, art. 49). Powyższy sposób uregulowania kwestii proceduralnych będzie znany dla adresatów norm prawnych zawartych w projektowanej ustawie, w szczególności dla podmiotów praw i obowiązków wynikających z tej ustawy, pozwoli jednocześnie na zachowanie spójności stosowanych regulacji.

W art. 32–34 projektowanej ustawy przyznano Prezesowi UOKiK kompetencje do wydawania decyzji, w tym decyzji zobowiązującej. Nałożenie na stronę zobowiązania ma zmierzać do zakończenia naruszenia lub usunięcia negatywnych skutków praktyki, co z uwagi na brak wymogu udowodnienia stosowania zakazanych praktyk powinno nastąpić w krótkim czasie. Wydanie decyzji zobowiązującej ma charakter uznaniowy, jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem Prezesa UOKiK.

W art. 35 projektu ustawy dodano przepisy stanowiące rozwiązania analogiczne do art. 89a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów o możliwości dobrowolnego poddania się przez stronę karze pieniężnej, jeżeli Prezes UOKiK uzna, że zastosowanie tej procedury przyczyni się do przyspieszenia postępowania. Zgodnie z art. 35 ust. 3 projektu ustawy, w przypadku wyrażenia zgody przez stronę na dobrowolne poddanie się

karze pieniężnej wysokość kary pieniężnej może zostać wtedy obniżona nie więcej niż o 50% w stosunku do kary, jaka zostałaby nałożona, gdyby strona nie poddała się karze dobrowolnie.

W art. 39 projektu ustawy przewiduje się odpowiednie stosowanie przepisów rozdziału 4 „Postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową” w sprawach nakładania kar pieniężnych za naruszenie przepisów ustawy. Przepis ten powtarza brzmienie art. 31 obowiązującej ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi oraz art. 85 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Jego głównym celem jest ujednoczenie przepisów proceduralnych stosowanych w postępowaniach w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową oraz odrębnych postępowaniach dotyczących nakładania kar pieniężnych prowadzonych na podstawie ustawy, takich jak np. postępowania dotyczące kar, o których mowa w art. 43.

W art. 41 projektowanej regulacji zawarto przepisy dotyczące sprawozdawczości Prezesa UOKiK dotyczącej działań podjętych w celu przeciwdziałania nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi lub spożywczymi. Zgodnie z art. 41 ust. 1 Prezes UOKiK został zobowiązany do opublikowania corocznie na stronie internetowej UOKiK rocznego sprawozdania za rok poprzedni z działań podjętych w celu przeciwdziałania nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi lub spożywczymi, które będzie zawierało w szczególności liczbę zawiadomień oraz liczbę wszczętych i zakończonych postępowań wyjaśniających. W odniesieniu do każdego zakończonego postępowania sprawozdanie będzie zawierać skrócony opis sprawy oraz wynik postępowania (art. 41 ust. 2).

Przepis art. 41 ust. 3 stanowi implementację art. 10 ust. 2 dyrektywy 2019/633, który przewiduje obowiązek przekazywania do Komisji Europejskiej przez organy egzekwowania prawa w państwach członkowskich sprawozdań dotyczących stosowania nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych. Na podstawie tych sprawozdań Komisja będzie miała możliwości oceny skuteczności dyrektywy. W celu umożliwienia osiągnięcia ww. celu przez Komisję zakres sprawozdania przekazywanego przez Prezesa UOKiK obejmuje informacje dotyczące działań podjętych w celu przeciwdziałania

nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi lub spożywczymi, w tym stosowania i egzekwowania przepisów ustawy w roku poprzednim.

W projekcie ustawy określono również kary za utrudnianie prowadzenia postępowania oraz niewykonywanie decyzji nakładającej karę. Tego typu sankcje mają mieć przede wszystkim charakter prewencyjny i zniechęcać przedsiębiorców do stosowania nieuczciwych praktyk.

Przepisy dotyczące nakładania kar również są utrzymane w takim samym brzmieniu jak przepisy dotychczas obowiązującej ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi.

Obowiązujący do tej pory system sankcji jest dostatecznie dolegliwy dla przedsiębiorców stosujących nieuczciwe praktyki i nie jest konieczne wprowadzenie innej wysokości kar pieniężnych czy innych dodatkowych sankcji.

W przepisach art. 42 do art. 47 projektowanej regulacji są zawarte przepisy dotyczące nakładania kar pieniężnych na dostawców oraz nabywców stosujących nieuczciwe praktyki wykorzystujące przewagę kontraktową. Zgodnie z projektowaną ustawą Prezes UOKiK może nałożyć na dostawcę oraz nabywcę produktów rolnych lub spożywczych, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli choćby nieumyślnie dopuścił się on naruszenia zakazu nieuczciwego wykorzystania przewagi kontraktowej.

Art. 42 ust. 2 stanowi, że do obliczania obrotu na potrzeby wyznaczenia wysokości kary pieniężnej za naruszenie zakazu nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej stosuje się odpowiednio przepis art. 7 ust. 8, dotyczący obliczania wysokości obrotu na potrzeby stwierdzenia istnienia dysproporcji w potencjale ekonomicznym między dostawcą i nabywcą. Przepis ten wskazuje dokumenty, na podstawie których oblicza się wysokość przychodów, których suma decyduje o wysokości obrotów w danym roku. Art. 42 ust. 2 odsyła do „odpowiedniego” stosowania art. 7 ust. 8 z uwagi na to, że przepis ten zawiera odniesienie do art. 7 ust. 2 i 3, które to przepisy – zgodnie z art. 7 ust. 4 – odnoszą się do obrotów dostawców i nabywców uzyskanych w roku obrotowym poprzedzającym rok obrotowy stosowania praktyki. Z art. 42 ust. 1 wynika natomiast, że

w decyzji nakładającej karę pieniężną uwzględnia się obrót dostawcy albo nabywcy osiągnięty w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

W projektowanej ustawie wprowadzono nowe regulacje w odniesieniu do wymiaru kary pieniężnej w przypadku, gdy dostawca albo nabywca w roku obrotowym poprzedzającym rok ukarania nie wypracował żadnego obrotu lub osiągnął obrót w wysokości nieprzekraczającej równowartości 100 000 euro. W art. 42 ust. 5 zaproponowano przepis analogiczny do art. 106 ust. 5 i 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W przypadku gdy dostawca albo nabywca nie osiągnął obrotu, Prezes UOKiK uwzględnia średni obrót osiągnięty przez tego dostawcę albo nabywcę w trzech kolejnych latach obrotowych poprzedzających rok nałożenia kary. Natomiast w przypadku gdy dostawca albo nabywca nie osiągnął obrotu w okresie trzyletnim lub gdy obrót dostawcy albo nabywcy nie przekracza równowartości 100 000 euro, Prezes UOKiK może nałożyć na tego dostawcę albo nabywcę karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej równowartości 10 000 euro. Zgodnie z art. 45 wyrażone w euro wielkości kar w projektowanej ustawie przelicza się na złote według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary.

W art. 47 w ust. 1 w pkt 4 określono okoliczności łagodzące przy ustalaniu wysokości nakładanych kar pieniężnych na osoby wymienione w art. 46 ust. 3, tj. świadka za nieuzasadnioną odmowę zeznań lub nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wezwanie Prezesa Urzędu oraz biegłego za nieuzasadnioną odmowę złożenia opinii, nieusprawiedliwione opóźnienie złożenia opinii lub nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wezwanie Prezesa Urzędu, tj. zaproponowano, aby został uwzględniony wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania, a w przypadku osoby fizycznej – również warunki osobiste osoby, na którą jest nakładana kara pieniężna.

W art. 52–55 projektu ustawy zawarto zmiany w obowiązujących przepisach, które wprowadza się niniejszym projektem ustawy, tj.: w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe oraz ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

W art. 57 projektu ustawy wprowadzono przepisy przejściowe do postępowań w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową wszczętych na podstawie, uchylanej w art. 61, ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. Wskazano, że do postępowań wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie projektowanej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Analogicznie w art. 58 wskazano, że do kontroli przedsiębiorcy, o której mowa w art. 16 ustawy uchylanej w art. 61, rozpoczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy oraz, w art. 59, że do wniosków o odroczenie uiszczenia kary pieniężnej albo rozłożenie jej na raty złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Dodatkowo w art. 60 ust. 1 projektowanej ustawy określono, że do umów zawartych przed dniem wejścia w życie tej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że do postępowań w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową dotyczących tych umów wszczętych od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy stosuje się przepisy tej ustawy. Ust. 2 tego przepisu stanowi, że jeżeli jednak umowy zawarte przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy będą nadal wykonywane po dniu 30 kwietnia 2022 r., to do takich umów od dnia 1 maja 2022 r. stosuje się przepisy projektowanej ustawy. Taki termin wynika z przepisu art. 1 ust. 4 dyrektywy 2019/633, który stanowi, że umowy zawarte przed datą publikacji przepisów transponujących ustawę, zgodnie z art. 13 ust. 1 dyrektywy (tj. do dnia 1 maja 2021 r.), muszą zostać dostosowane w terminie 12 miesięcy od daty publikacji projektowanej ustawy.

Projektowany termin wejścia w życie ustawy (art. 62) to dzień 1 listopada 2021 r.

Wejście w życie projektowanej ustawy będzie miało pozytywne skutki dla społeczeństwa. Projektowane przepisy będą działać stabilizująco na przychody podmiotów obejmowanych ochroną, w tym dostawców zajmujących się wytwarzaniem produktów rolnych i spożywczych. Ochroną zostaną objęci rolnicy, mali i średni przedsiębiorcy sektora rolno-spożywczego. Taki zakres podmiotowy ma pomóc w zapewnieniu odpowiedniego poziomu życia ludności wiejskiej, co stanowi cel wspólnej polityki rolnej.

Projektowana ustawa będzie miała istotny wpływ na przedsiębiorstwa branży rolno-spożywczej występujące w relacjach handlowych po stronie nabywcy. Będą na nie nakładane kary pieniężne z tytułu stosowania nieuczciwych praktyk handlowych, co jest już przedmiotem obecnych uregulowań w tym zakresie w ustawie z dnia 15 grudnia

2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi.

Wejście w życie projektowanej ustawy pozytywnie wpłynie na rynek pracy, w szczególności na obszarach wiejskich. Dostawcy, tj. rolnicy oraz mali i średni przedsiębiorcy wytwarzający produkty rolne i spożywcze, będą mieli większą pewność funkcjonowania na wspólnym rynku, w tym rynku krajowym, w oparciu o ujednoczone ramy prawne na poziomie Unii Europejskiej w odniesieniu do relacji handlowych z nabywcami ich produktów. Umożliwi to producentom żywności lepsze planowanie produkcji i zaoferowanie swoim pracownikom stałego zatrudnienia. Będzie to również podstawą do podejmowania przez nich działań prorozwojowych, w tym inwestycyjnych i innowacyjnych.

Projektowane przepisy nie są dyskryminujące i mają jednakowe zastosowanie wobec podmiotów krajowych, jak i podmiotów pochodzących z innych państw członkowskich Unii Europejskiej nabywających produkty wytworzone w Polsce oraz prowadzących działalność gospodarczą na terytorium Polski.

Projektowana ustawa powinna zagwarantować bardziej przejrzyste warunki funkcjonowania podmiotów w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. Nowe przepisy przyczynią się do ochrony mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność w obszarze sprzedaży produktów rolnych. Wzmocnią pewność prowadzenia działalności rolniczej, co pośrednio będzie miało wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, w szczególności na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt nie spowoduje zwiększenia wydatków z budżetu państwa ani z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, natomiast kary administracyjne nałożone na przedsiębiorców stosujących praktyki nieuczciwie wykorzystujące przewagę kontraktową zasilają budżet państwa. z przeznaczeniem na:???

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy został włączony do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UC72.

Stosownie do § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz zgodnie z przepisami art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt ustawy nie wymaga zaopiniowania, dokonania konsultacji albo uzgodnień z właściwymi instytucjami i organami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi</p> <p>Ministerstwo wiodące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ryszard Bartosik, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Joanna Trybus – Zastępca Dyrektora Departamentu Przetwórstwa i Rynków Rolnych w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, tel. 22 623 18 45, e-mail: joanna.trybus@minrol.gov.pl 2) Małgorzata Malesa – Naczelnik Wydziału ds. Łączucha Rynkowego tel. 22 623 10 66, e-mail: malgorzata.malesa@minrol.gov.pl 	<p>Data sporządzenia 22.04.2021 r.</p> <p>Źródło Prawo UE (dyrektywa)</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UC72</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy ma na celu wdrożenie do krajowego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych (Dz. Urz. UE L 111 z 25.04.2019, str. 59). Często duże podmioty, ze względu na swoją pozycję i siłę negocjacyjną, narzucają rolnikom jednostronnie niekorzystne warunki współpracy. Nieuczciwe praktyki godzą w pozycję rolników, przetwórców oraz zaburzają konkurencję na jednolitym rynku, a tym samym hamują rozwój rolnictwa.

Problem nierównowagi wśród uczestników łańcucha dostaw żywności występuje nie tylko w Polsce, ale i w większości krajów Unii Europejskiej, z uwagi na fakt występowania silnych ekonomicznie skonsolidowanych podmiotów sektora dystrybucji, a często także przetwórstwa i słabszych rozdrobionych podmiotów produkujących surowce rolne i artykuły spożywcze.

Nieuczciwe praktyki handlowe stosowane przez podmioty z przewagą kontraktową wywierają presję na zyski i marże podmiotów gospodarczych, co może prowadzić do niewłaściwej alokacji zasobów, a nawet spowodować wyparcie z rynku podmiotów, które w przeciwnym razie byłyby rentowne i konkurencyjne.

Dla prawidłowego funkcjonowania łańcucha dostaw żywności jest niezbędne zachowanie dobrych relacji między wszystkimi jego ogniwami.

Dyrektywą 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych wprowadzono wspólne na terytorium Unii Europejskiej (UE) minimalne ramy w stosowaniu jednolitego podejścia w odniesieniu do nieuczciwych praktyk handlowych w łańcuchu dostaw żywności.

Zgodnie z art. 13 dyrektywy państwa członkowskie muszą opublikować i przyjąć krajowe przepisy implementujące dyrektywę do dnia 1 maja 2021 r., a obowiązywanie tych przepisów ma się rozpocząć najpóźniej w dniu 1 listopada 2021 r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowanym rozwiązaniem jest przyjęcie nowej ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi, ponieważ implementacja znacznie zmienia zakres obowiązującej dotychczas ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. Ponadto podmioty funkcjonujące na rynku posiadają wiedzę o obecnych przepisach określających praktyki nieuczciwie wykorzystujące przewagę kontraktową. Uchwalenie nowej ustawy w tym zakresie z nowym tytułem może wprowadzać w błąd zainteresowane podmioty.

W stosunku do obowiązujących przepisów projekt ustawy wprowadza zmiany polegające m.in. na:

- rozszerzeniu definicji produktów rolnych i spożywczych. Zgodnie z projektowanym brzmieniem są to produkty wymienione w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Zaproponowana rozszerzona definicja obejmuje m.in. pasze, zwierzęta żywe, nasiona i owoce oleiste będące przedmiotem produkcji rolników;
- zmianie definicji nabywcy. W projektowanej ustawie nabywca to przedsiębiorca lub organ publiczny, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, który bezpośrednio lub pośrednio nabywa od dostawcy produkty rolne lub spożywcze;

- zdefiniowaniu 17 nieuczciwych praktyk: 11 praktyk, które są bezwzględnie zakazane, oraz 6 praktyk, które są dozwolone pod warunkiem, że zostały one przed ich stosowaniem jasno i jednoznacznie uzgodnione w umowie między nabywcą a dostawcą;
- określeniu, czym jest znacząca dysproporcja w potencjale ekonomicznym, w przypadku praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową, stosowanych przez nabywcę względem dostawcy i odwrotnie;
- wprowadzeniu procedury dobrowolnego poddania się karze pieniężnej. W przypadku wyrażenia zgody przez stronę do dobrowolnego poddania się karze pieniężnej wysokość kary może być obniżona nie więcej niż o 50% w stosunku do kary, jaka zostałaby nałożona, gdyby strona nie poddała się karze dobrowolnie.

Wdrożenie do krajowego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 nie jest możliwe za pomocą innych środków.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W odniesieniu do nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych w relacjach między stronami w łańcuchu dostaw żywności ponad 20 państw członkowskich UE (w tym Polska), w drodze przepisów krajowych, wprowadziło własne uregulowania prawne. W zależności od specyfiki mają one charakter przepisów wiążących lub Kodeksów Dobrych Praktyk Handlowych.

Na poziomie UE w dniu 17 kwietnia 2019 r. została przyjęta dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych, której celem jest wprowadzenie w UE minimalnej harmonizacji przepisów w tej materii.

Aktualnie państwa członkowskie pracują nad wdrożeniem przepisów dyrektywy do krajowego porządku prawnego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Handlowcy zajmujący się obrotem produktami rolnymi lub spożywczymi	Ok. 100 tys. podmiotów	Główny Urząd Statystyczny (GUS)	Wpływ regulacji na przedsiębiorstwa zajmujące się nabywaniem produktów rolnych i spożywczych
Przetwórcy zajmujący się wytwarzaniem produktów rolnych lub spożywczych	Ok. 16 tys. podmiotów wytwarzających produkty spożywcze lub napoje	GUS	W stosunku do obowiązujących przepisów ta grupa zostanie objęta projektowaną regulacją w przypadku nabywania nieprzetworzonego produktu rolnego lub spożywczego i jego podkategorii od podmiotu o mniejszym potencjale ekonomicznym
Producenci rolni sprzedający surowce rolne na rynek	Ok. 940 tys. gospodarstw	GUS	Wpływ regulacji zarówno na producentów rolnych sprzedających surowce do przetwórstwa, jak i do handlu
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK)	1	UOKiK	Bezpośrednie – przeprowadzanie kontroli, postępowań, wydawanie decyzji nakładających kary pieniężne, w odniesieniu do podmiotów nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową
Policja	1		Bezpośrednie – pomoc Policji w toku kontroli przeprowadzanej przez Prezesa UOKiK. Pomoc Policji polega na umożliwieniu kontrolującemu przeprowadzenia kontroli przez zapewnienie w miejscu jej przeprowadzania porządku oraz bezpieczeństwa osobistego i poszanowania godności osób obecnych w tym miejscu
Inspekcja Handlowa	1		Bezpośrednie – przeprowadzanie kontroli na zlecenie Prezesa UOKiK

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W dniu 12 lutego 2021 r. projekt ustawy został przesłany do uzgodnień społecznych i międzyresortowych, następnie został przekazany do przyjęcia przez Komitet do Spraw Europejskich.

Projekt ustawy w ramach konsultacji społecznych został przekazany do następujących organizacji:

- 1) Business Centre Club;
- 2) Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych;
- 3) Federacja Gospodarki Żywnościowej RP;
- 4) Federacja Grup i Producentów „Wołowina Polska”;
- 5) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 6) Federacja Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 7) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 8) Forum Związków Zawodowych;
- 9) Instytut Gospodarki Rolnej;
- 10) Izba Zbożowo-Paszowa;
- 11) Konfederacja Lewiatan;
- 12) Krajowa Federacja Hodowców Drobiu i Producentów Jaj;
- 13) Krajowa Federacja Producentów Zbóż;
- 14) Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz;
- 15) Krajowa Rada Drobiarska – Izba Gospodarcza w Warszawie;
- 16) Krajowa Rada Izb Rolniczych;
- 17) Krajowa Rada Przetwórstwa i Zamrażalnictwa Owoców i Warzyw;
- 18) Krajowa Rada Spółdzielcza;
- 19) Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy;
- 20) Krajowe Stowarzyszenie Producentów Czarnych Porzeczek;
- 21) Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych;
- 22) Krajowa Izba Gospodarcza – Komitet Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 23) Krajowy Sekretariat Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego NSZZ Solidarność '80;
- 24) Krajowy Związek Grup Producentów Owoców i Warzyw – Spółdzielnia Osób Prawnych;
- 25) Krajowy Związek Grup Producentów Owoców i Warzyw;
- 26) Krajowy Związek Grup Producentów Rolnych – Izba Gospodarcza;
- 27) Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego;
- 28) Krajowy Związek Plantatorów Roślin Okopowych;
- 29) Krajowy Związek Plantatorów Tytoniu;
- 30) Krajowy Związek Pracodawców-Producentów Trzody Chlewnej;
- 31) Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych;
- 32) **Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;**
- 33) Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich – Związek Rewizyjny;
- 34) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 35) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 36) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Solidarność '80;
- 37) Ogólnopolski Związek Plantatorów Tytoniu w Grudziądzu;
- 38) Ogólnopolski Związek Producentów Warzyw;
- 39) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
- 40) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 41) Okręgowy Związek Plantatorów Tytoniu w Leżajsku;
- 42) Podlaski Związek Rolniczych Zrzeszeń Branżowych Producentów Trzody Chlewnej;
- 43) Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka;
- 44) Polska Federacja Ziemniaka;
- 45) Polska Izba Mleka;
- 46) Polska Izba Nasienna;
- 47) Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji;
- 48) Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego;
- 49) Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”;
- 50) Polski Związek Owczarski;
- 51) Polski Związek Plantatorów Tytoniu;
- 52) Polski Związek Producentów Chmielu;
- 53) Polski Związek Producentów Kukurydzy;
- 54) Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych;
- 55) Polski Związek Producentów Ziemniaków i Nasion Rolniczych w Łodzi;

- 56) Polski Związek Pszczelarski;
- 57) Polski Związek Zawodowy Rolników;
- 58) Polskie Zrzeszenia Producentów Bydła Mięsnego;
- 59) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 60) Rada Dialogu Społecznego;
- 61) Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
- 62) Spółdzielnia Polskie Grupy Mleczne;
- 63) Stowarzyszenie Przetwórców Owoców i Warzyw;
- 64) Stowarzyszenie Grupy Wielkopolskie;
- 65) Stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków;
- 66) Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Rolnictwa;
- 67) Stowarzyszenie Polski Ziemniak;
- 68) Stowarzyszenie Polskich Dystrybutorów Owoców i Warzyw „Unia Owocowa”;
- 69) Stowarzyszenie Polskie Rynki Hurtowe;
- 70) Stowarzyszenie Producentów Produktów Zbożowych,
- 71) Stowarzyszenie Producentów Pomidorów i Ogórków Pod Osłonami;
- 72) Stowarzyszenie Pszczelarzy Polskich „Polanka”;
- 73) Stowarzyszenie Pszczelarzy Zawodowych;
- 74) Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy RP;
- 75) Unia Polskiego Przemysłu Chłodniczego;
- 76) Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego;
- 77) Unia Warzywno-Ziemniaczana;
- 78) Wielkopolskie Zrzeszenie Hodowców i Producentów Drobiu;
- 79) Zrzeszenie Plantatorów i Producentów Ziemniaków w Luboniu przy WPPZ S.A. Luboń;
- 80) Zrzeszenie Producentów Papryki Rzeczypospolitej Polskiej;
- 81) Związek Polskich Plantatorów Chmielu;
- 82) Związek Polskich Przetwórców Mleka;
- 83) Związek Polskie Mięso;
- 84) Związek Producentów Cukru w Polsce;
- 85) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 86) Związek Sadowników RP;
- 87) Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 88) Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP;
- 89) Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;
- 90) Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”;
- 91) Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”;
- 92) Związek Zawodowy Rolników Ekologicznych św. Franciszka z Asyżu;
- 93) Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”;
- 94) Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”;
- 95) Związek Rzemiosła Polskiego.

Ponadto w dniach 16 i 30 marca 2021 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zorganizowało w trybie online konferencje, na których omówiono projekt ustawy implementującej dyrektywę 2019/633 oraz stanowisko do zgłoszonych w trakcie konsultacji uwag. W konferencjach wzięło udział ok. 200 uczestników.

Czas konsultacji publicznych wynosił 21 dni. Raport z konsultacji publicznych został sporządzony w formie tabeli, która stanowi załącznik do niniejszego dokumentu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Koszty poniesione przez Policję, Inspekcję Handlową lub inny organ kontroli państwowej z tytułu udzielonej pomocy w kontroli ponosi, tak jak to ma miejsce obecnie, Prezes UOKiK w ramach limitu wydatków zaplanowanego w części 53 – UOKiK, bez konieczności jego dodatkowego zwiększania.</p> <p>Ewentualne dochody budżetu państwa będą pochodziły od przedsiębiorców nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi, na których będą nakładane administracyjne kary pieniężne.</p> <p>Na podstawie obowiązującej od lipca 2017 r. ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi Prezes UOKiK wydał 6 decyzji w sprawach nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej, z czego 5 z nich to decyzje zobowiązujące do zmiany praktyk, czyli nienakładające kary pieniężnej. Jedna decyzja przewidywała karę w wysokości 3% rocznych obrotów przedsiębiorcy, czyli 8 336 319 zł (decyzja nr RBG-15/2019). Decyzja jest nieprawomocna z uwagi na odwołanie przedsiębiorcy złożone do sądu. Jest to jak do tej pory jedyny przypadek nałożenia kary pieniężnej, a do tego w wysokości maksymalnego zagrożenia ustawowego.</p> <p>Biorąc pod uwagę obowiązek miarkowania nakładanych kar pieniężnych oraz uwzględnianie okoliczności łagodzących, trudno jest wskazać odniesienia do projektowanej regulacji kwoty ewentualnych wpływów do budżetu państwa.</p> <p>Ponadto należy zwrócić uwagę, że w przypadku gdy dostawca albo nabywca zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań w celu zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków i zrealizuje to zobowiązanie, Prezes UOKiK nie nakłada kary pieniężnej.</p> <p>Zatem w świetle proponowanych przepisów są preferowane rozwiązania nakierowane na jak najszybsze zaprzestanie stosowania nieuczciwych praktyk, bardziej niż „twarde sankcje”, tj. kary pieniężne, których nałożenie zwykle wiąże się z długotrwałym procesem sądowym, w trakcie którego decyzja jest nieprawomocna i nie podlega wykonaniu.</p> <p>Projektowane regulacje nie wpłyną na wydatki budżetu państwa, nie przewiduje się dodatkowego zatrudnienia w UOKiK.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych i osób starszych

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Ograniczy stosowanie nieuczciwych praktyk handlowych wobec słabszych ekonomicznie kontrahentów.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wprowadzenie zmian będzie pozytywnie wpływać na konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczość, w tym sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, ponieważ posłuży ograniczeniu stosowania nieuczciwego						

		wykorzystywania przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi w łańcuchu dostaw żywności. W związku z trudnością oszacowania wartości ewentualnych kar pieniężnych nakładanych na producentów rolnych i pośredników, tj. podmioty sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, trudno jest oszacować finansowe skutki wpływu projektowanej regulacji na te podmioty.
	rodzina, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	brak
	rynek pracy	brak
Niemierzalne	dostawcy zajmujący się wytwarzaniem produktów rolnych lub spożywczych	Dostawcy wytwarzający i zbywający produkty rolne i spożywcze będą mieli większą pewność funkcjonowania na rynku krajowym, w oparciu o równoprawne umowy zawierane z podmiotami nabywającymi produkty rolne i spożywcze. Umożliwi to takim podmiotom lepsze planowanie produkcji i zaoferowanie swoim pracownikom stałego zatrudnienia. Będzie to również podstawą do podejmowania przez nich działań prorozwojowych, w tym inwestycyjnych i innowacyjnych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Koszty po stronie dużych przedsiębiorstw będą odpowiadać kwotowo wpływom budżetowym z tytułu kar pieniężnych nakładanych na nich z powodu nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. Jednakże na tym etapie trudno jest oszacować wielkość tych kwot.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ nie ☐ tak ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz: Projektowana regulacja generuje dodatkowe obciążenia administracyjne na UOKiK, lecz w niewielkim zakresie. W stosunku do obowiązujących przepisów projektowana ustawa wprowadza nową procedurę dobrowolnego poddania się przez stronę karze pieniężnej.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowana ustawa może mieć pozytywny wpływ na rynek pracy, gdyż będzie działać stabilizująco na przychody podmiotów objętych ochroną.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny X inne: rolnicy	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem 1 listopada 2021 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?**13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)**

TABELA ZGODNOŚCI DOTYCZĄCA IMPLEMENTACJI DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych (Dz. Urz. UE L 111 z 25.04.2019, str. 59)

TYTUŁ AKTU PRAWNEGO:	Projekt ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi		
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO/WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych (Dz. Urz. UE L 111 z 25.04.2019, str. 59)		
Jedn. red.	Treść przepisu UE	Konieczność wdrożenia T/N	Jedn. red.
	Treść przepisu UE		Treść przepisu ustawy
Art. 1. ust.1	<p>Artykuł 1 Przedmiot i zakres stosowania</p> <p>1. W celu zwalczania praktyk, które rażąco odbiegają od dobrych obyczajów w działalności gospodarczej, stoją w sprzeczności z zasadą dobrej wiary i uczciwego obrotu i są jednostronnie narzucane przez jednego partnera handlowego drugiemu, niniejsza dyrektywa ustanawia minimalny wykaz zakazanych nieuczciwych praktyk handlowych w stosunkach między nabywcami a dostawcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz określa minimalne zasady dotyczące egzekwowania tych zakazów, a także ustalenia dotyczące koordynacji między organami egzekwowania prawa.</p>	T	<p><i>Projekt ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi</i></p> <p>Art. 1. Ustawa określa zasady i tryb przeciwdziałania praktykom nieuczciwie wykorzystującym przewagę kontraktową przez nabywców produktów rolnych lub spożywczych lub dostawców tych produktów oraz zasady i sposób podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów dostawców i nabywców.</p>

<p>Art. 1 ust. 2</p>	<p>2. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do niektórych nieuczciwych praktyk handlowych, które występują w związku ze sprzedażą produktów rolnych i spożywczych przez:</p> <p>a) dostawców, których roczny obrót nie przekracza 2 000 000 EUR, nabywcom, których roczny obrót wynosi ponad 2 000 000 EUR;</p> <p>b) dostawców, których roczny obrót wynosi ponad 2 000 000 EUR lecz nie przekracza 10 000 000 EUR, nabywcom, których roczny obrót wynosi ponad 10 000 000 EUR;</p> <p>c) dostawców, których roczny obrót wynosi ponad 10 000 000 EUR lecz nie przekracza 50 000 000 EUR, nabywcom, których roczny obrót wynosi ponad 50 000 000 EUR;</p> <p>d) dostawcom, których roczny obrót wynosi ponad 50 000 000 EUR lecz nie przekracza 150 000 000 EUR, nabywcom, których roczny obrót wynosi ponad 150 000 000 EUR;</p> <p>e) dostawców, których roczny obrót wynosi ponad 150 000 000 EUR lecz nie przekracza 350 000 000 EUR, nabywcom, których roczny obrót wynosi ponad 350 000 000 EUR.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 7 ust. 1 Art. 7 ust. 2</p>	<p>Art. 7. 1. Przewagą kontraktową w rozumieniu ustawy jest występowanie znaczącej dysproporcji w potencjale ekonomicznym nabywcy względem dostawcy albo dostawcy względem nabywcy.</p> <p>2. Domniemywa się, że znacząca dysproporcja w potencjale ekonomicznym, w przypadku praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową stosowanych przez nabywcę względem dostawcy występuje między:</p> <p>1) dostawcą, którego roczny obrót nie przekracza równowartości w złotych 2 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 2 000 000 euro;</p> <p>2) dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 2 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 10 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 10 000 000 euro;</p> <p>3) dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 10 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 50 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 50 000 000 euro;</p> <p>4) dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 50 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 150 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 150 000 000 euro;</p> <p>5) dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 150 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 350 000 000 euro, a nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 350 000 000 euro;</p>
<p>Art. 1 ust. 2</p>	<p>Wysokość rocznego obrotu dostawców i nabywców, o których mowa w lit. a)–e) akapitu pierwszego, określa się zgodnie z odpowiednimi częściami załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE (8), a w szczególności jego art. 3, 4 i 6, w tym definicjami „przedsiębiorstwa samodzielnego”, „przedsiębiorstwa partnerskiego” i „przedsiębiorstwa</p>	<p>T</p>	<p>Art. 7 ust. 6</p>	<p>Art. 7. 6. W przypadku gdy dostawca albo nabywca, o którym mowa w ust. 2 lub 3, działa jako przedsiębiorca prowadzący przedsiębiorstwo w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.), obliczając wysokość jego rocznego</p>

	powiązanego”, a także innych kwestii dotyczących rocznego obrotu.			<p>obrotu uwzględnia się przepisy tego załącznika dotyczące kategorii i rodzaju przedsiębiorstwa.</p> <p>8. Roczny obrót, o którym mowa w ust. 2 i 3, oblicza się jako sumę:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przychodów wykazanych w rachunku zysków i strat – w przypadku dostawcy albo nabywcy, o którym mowa w ust. 2 i 3, sporządzającego taki rachunek na podstawie przepisów o rachunkowości; 2) przychodów wykazanych w rocznym sprawozdaniu finansowym równoważnym do rachunku zysków i strat sporządzanym na podstawie przepisów o rachunkowości lub w innym dokumencie podsumowującym przychody w roku obrotowym, w tym w sprawozdaniu z wykonania budżetu – w przypadku dostawcy albo nabywcy, który nie sporządza rachunku zysków i strat na podstawie przepisów o rachunkowości; 3) udokumentowanych przychodów uzyskanych w roku obrotowym, w szczególności ze sprzedaży produktów, towarów lub materiałów, przychodów finansowych oraz przychodów z działalności realizowanej na podstawie statutu lub innego dokumentu określającego zakres działalności dostawcy albo nabywcy, a także wartości uzyskanych przez tego dostawcę albo nabywcę dotacji przedmiotowych – w przypadku braku dokumentów, o których mowa w pkt 1 i 2.
Art. 1 ust. 2	W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego, niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do sprzedaży produktów rolnych i spożywczych przez dostawców, których roczny obrót nie przekracza 350 000 000 EUR wszystkim nabywcom, którzy są organami publicznymi.	T	Art. 7 ust. 2 pkt 6	6) dostawcą, którego roczny obrót nie przekracza równowartości w złotych 350 000 000 euro, a nabywcą, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.
Art. 1 ust. 2	Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do transakcji sprzedaży, w których dostawca lub nabywca, lub jeden i drugi, mają siedzibę lub miejsce zamieszkania w Unii.	N	brak	Nie ma potrzeby wdrażania tego przepisu

Art. 1 ust. 2	Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie także do usług, o ile są one wyraźnie wymienione w art. 3, świadczonych dostawcy przez nabywcę.	T	Art. 2 Art. 5	Art. 2. Ustawę stosuje się do umów nabycia produktów rolnych lub spożywczych, zawieranych między nabywcami tych produktów a ich dostawcami, zwanych dalej „umowami”. Art. 5. Zakazane jest nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy.
Art. 1 ust. 2	Nie ma ona zastosowania do umów między dostawcami a konsumentami.	T	Art. 2 Art. 3 pkt 1 i 2	Art. 2. Ustawę stosuje się do umów nabycia produktów rolnych lub spożywczych, zawieranych między nabywcami tych produktów a ich dostawcami, zwanych dalej „umowami”. Art. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają: 1) dostawca – przedsiębiorcę, który wytwarza lub przetwarza produkty rolne lub spożywcze lub odpłatnie zbywa je nabywcy; 2) nabywca – przedsiębiorcę lub podmiot, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129), który bezpośrednio lub pośrednio nabywa od dostawcy produkty rolne lub spożywcze;
Art. 1 ust. 3	3. Niniejszą dyrektywę stosuje się do umów dostawy zawartych po dniu rozpoczęcia stosowania przepisów transponujących niniejszą dyrektywę, określonych w art. 13 ust. 1 akapit drugi.	T	Art. 60 ust. 1	Art. 60. 1. Do umów nabycia produktów rolnych lub spożywczych, zawieranych między nabywcami tych produktów a ich dostawcami, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że do postępowań w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową dotyczących tych umów wszczętych od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy tej ustawy.
Art. 1 ust. 4	4. Umowy dostawy zawarte przed datą publikacji przepisów transponujących niniejszą dyrektywę, zgodnie z art. 13 ust. 1 akapit pierwszy, muszą zostać dostosowane do niniejszej dyrektywy, w ciągu okresu przejściowego trwającego 12 miesięcy od daty jej publikacji.	T	Art. 60 ust. 2	Art. 60. 2. Jeżeli umowy, o których mowa w ust. 1, będą nadal wykonywane po dniu 30 kwietnia 2022 r., od dnia 1 maja 2022 r. stosuje się do tych umów przepisy niniejszej ustawy

Art. 2	Artykuł 2 Definicje Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:	T	Art. 3	Art. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają:
Art. 2 pkt 1)	1) „produkty rolne i spożywcze” oznaczają produkty wymienione w załączniku I do TFUE, a także produkty niewymienione w tym załączniku, ale przetworzone z przeznaczeniem do spożycia z wykorzystaniem produktów wymienionych w tym załączniku;	T	Art. 3 pkt 4	4) produkty rolne lub spożywcze – produkty wymienione w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także produkty niewymienione w tym załączniku, ale przetworzone z przeznaczeniem do spożycia z wykorzystaniem produktów wymienionych w tym załączniku;
Art. 2 pkt 2)	2) „nabywca” oznacza osobę fizyczną lub prawną, niezależnie od tego, gdzie znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania tej osoby, lub organ publiczny w Unii, które kupują produkty rolne i spożywcze; termin „nabywca” może obejmować grupę takich osób fizycznych i prawnych;	T	Art. 3 pkt 2	2) nabywca – przedsiębiorcę lub podmiot, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2019, z późn. zm.), który bezpośrednio lub pośrednio nabywa od dostawcy produkty rolne lub spożywcze;
Art. 2 pkt 3)	3) „organ publiczny” oznacza organy krajowe, regionalne lub lokalne, podmioty prawa publicznego lub związki złożone z co najmniej jednego takiego organu lub z co najmniej jednego takiego podmiotu prawa publicznego;	T	Art. 3 pkt 2	2) nabywca – przedsiębiorcę lub podmiot, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2019, z późn. zm.), który bezpośrednio lub pośrednio nabywa od dostawcy produkty rolne lub spożywcze;
				Prawo zamówień publicznych: Art. 4. Przepisy ustawy stosuje się do zamawiających publicznych, którymi są: 1) jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869, 1622 i 1649); 2) inne, niż określone w pkt 1, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej; 3) inne, niż określone w pkt 1, osoby prawne, utworzone w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym, niemających charakteru przemysłowego ani handlowego, jeżeli podmioty, o których mowa w tym przepisie oraz w pkt 1 i 2, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub

				pośrednio przez inny podmiot: a) finansują je w ponad 50% lub b) posiadają ponad połowę udziałów albo akcji, lub c) sprawują nadzór nad organem zarządzającym, lub d) mają prawo do powoływania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego; 4) związki podmiotów, o których mowa w pkt 1 lub 2, lub podmiotów, o których mowa w pkt 3.
Art. 2 pkt 4)	T	4) „dostawca” oznacza producenta rolnego lub osobę fizyczną bądź prawną, niezależnie od tego, gdzie znajduje się ich siedziba lub miejsce zamieszkania, sprzedających produkty rolne i spożywcze; termin „dostawca” może obejmować grupę takich producentów rolnych lub grupę takich osób fizycznych i prawnych, takich jak organizacje dostawców i zrzeszenia takich organizacji;	Art. 3 pkt 1	1) dostawca – przedsiębiorcę, który wytwarza lub przetwarza produkty rolne lub spożywcze lub odpłatnie zbywa je nabywcy;
Art. 2 pkt 5)	T	5) „łatwo psujące się produkty rolne i spożywcze” oznaczają produkty rolne i spożywcze, które ze względu na swoją naturę lub etap przetwarzania mogą przestać nadawać się do sprzedaży w ciągu 30 dni od zebrania, wyprodukowania lub przetworzenia.	Art. 3 pkt 5	5) łatwo psujące się produkty rolne i spożywcze – produkty rolne i spożywcze, które ze względu na swoją naturę lub etap przetwarzania mogą przestać nadawać się do sprzedaży lub przetworzenia w okresie 30 dni od ich zebrania, wyprodukowania lub przetworzenia.
Art. 3 ust. 1	T	Artykuł 3 Zakaz nieuczciwych praktyk handlowych 1. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie zakazu stosowania co najmniej wszystkich następujących nieuczciwych praktyk handlowych: a) nabywca płaci dostawcy: (i) w przypadku gdy umowa dostawy przewiduje regularne dostarczanie produktów: — za łatwo psujące się produkty rolne i spożywcze: po upływie więcej niż 30 dni od późniejszej z następujących dat:	Art. 8 ust. 1	Art. 8. 1. Nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej polega w szczególności na: 1) dokonaniu przez nabywcę zapłaty dostawcy: a) w przypadku gdy umowa przewiduje regularne dostarczanie produktów: — po upływie 30 dni od dnia zakończenia uzgodnionego między nabywcą a dostawcą okresu dostarczania łatwo psujących się
Art. 3 ust. 1 lit. a	T		Art. 8 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret pierw-	

	<p>daty zakończenia uzgodnionego okresu dostarczenia, podczas którego produkty zostały dostarczone lub daty ustalenia kwoty do zapłaty za ten okres dostarczenia,</p>		<p>produktów rolnych lub spożywczych, w którym produkty te zostały dostarczone, albo od dnia ustalenia kwoty do zapłaty za ten okres dostarczenia produktów, jeżeli jest to dzień późniejszy niż dzień zakończenia uzgodnionego okresu dostarczenia, w którym produkty zostały dostarczone,</p>
<p>Art. 3 ust. 1 lit. a</p>	<p>— za inne produkty rolne i spożywcze: po upływie więcej niż 60 dni od późniejszej z następujących dat: daty zakończenia uzgodnionego okresu dostarczenia, podczas którego produkty zostały dostarczone lub daty ustalenia kwoty do zapłaty za ten okres dostarczenia,</p>	<p>T</p>	<p>1) dokonaniu przez nabywcę zapłaty dostawcy:</p> <p>a) w przypadku gdy umowa przewiduje regularne dostarczanie produktów:</p> <p>— po upływie 60 dni od dnia zakończenia uzgodnionego między nabywcą a dostawcą okresu dostarczenia produktów, innych niż łątko psujące się produkty rolne lub spożywcze, w którym produkty te zostały dostarczone, albo od dnia ustalenia kwoty do zapłaty za ten okres dostarczenia produktów, jeżeli jest to dzień późniejszy niż dzień zakończenia uzgodnionego okresu dostarczenia, w którym produkty zostały dostarczone,</p>
<p>Art. 3 ust. 1 lit. a</p>	<p>na potrzeby określenia terminów płatności, o których mowa w niniejszym podpunkcie, uważa się, że uzgodnione okresy dostarczenia w żadnym przypadku nie przekraczają jednego miesiąca;</p>	<p>T</p>	<p>3. Na potrzeby określenia terminów płatności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit a, uznaje się, że uzgodnione okresy dostarczenia produktów rolnych lub spożywczych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, nie przekraczają 30 dni.</p>
<p>Art. 3 ust. 1 lit. a</p>	<p>(ii) w przypadku gdy umowa dostawy nie przewiduje regularnego dostarczenia produktów:</p> <p>— za łątko psujące się produkty rolne i spożywcze: po upływie więcej niż 30 dni od późniejszej z następujących dat: daty dostarczenia produktów lub daty ustalenia kwoty do zapłaty,</p>	<p>T</p>	<p>b) w przypadku gdy umowa nie przewiduje regularnego dostarczenia produktów:</p> <p>— po upływie 30 dni od dnia, w którym łątko psujące się produkty rolne lub spożywcze zostały dostarczone, albo od dnia ustalenia kwoty do zapłaty jeżeli jest to dzień późniejszy niż dzień, w którym produkty te zostały dostarczone,</p>

Art. 3 ust. 1 lit. a	— za inne produkty rolne i spożywcze: po upływie więcej niż 60 dni od późniejszej z następujących dat: daty dostarczenia produktów lub daty ustalenia kwoty do zapłaty.	T	Art. 8 ust. 1 pkt 1 lit. b tiret drugie	b) w przypadku gdy umowa nie przewiduje regularnego dostarczania produktów: — po upływie 60 dni od dnia, w którym inne niż łatwo psujące się produkty rolne lub spożywcze zostały dostarczone, albo od dnia ustalenia kwoty do zapłaty, jeżeli jest to dzień późniejszy niż dzień, w którym produkty te zostały dostarczone;
Art. 3 ust. 1 lit. a	Niezależnie od ppkt (i) oraz (ii) niniejszej litery, jeśli to nabywca ustala kwotę do zapłaty: — terminy płatności, o których mowa w ppkt (i), zaczynają bieg od daty zakończenia uzgodnionego okresu dostarczania, podczas którego produkty zostały dostarczone, oraz	T	Art. 8 ust. 4 pkt 1	4. W przypadku gdy to nabywca ustala kwotę do zapłaty terminy płatności, o których mowa w ust. 1 pkt 1: 1) lit. a, zaczynają bieg od dnia zakończenia uzgodnionego okresu dostarczania produktów rolnych lub spożywczych, podczas którego produkty zostały dostarczone;
Art. 3 ust. 1 lit. a	— terminy płatności, o których mowa w ppkt (ii), zaczynają bieg od daty dostarczenia produktów;	T	Art. 8 ust. 4 pkt 2	4. W przypadku gdy to nabywca ustala kwotę do zapłaty terminy płatności, o których mowa w ust. 1 pkt 1: 2) lit. b, zaczynają bieg od dnia dostarczenia produktów rolnych lub spożywczych.
Art. 3 ust. 1 lit. b	b) nabywca anuluje zamówienia łatwo psujących się produktów rolnych i spożywczych z tak krótkim wyprzedzeniem, że nie można racjonalnie oczekiwać, iż dostawca znajdzie alternatywny sposób zbytu lub wykorzystania tych produktów; powiadomienie z wyprzedzeniem krótszym niż 30 dni jest zawsze uważane za powiadomienie ze zbyt krótkim wyprzedzeniem; w uzasadnionych przypadkach i w odniesieniu do określonych sektorów państwa członkowskie mogą określić okresy krótsze niż 30 dni;	T	Art. 8 ust. 1 pkt 2	2) anulowaniu przez nabywcę zamówienia w terminie krótszym niż 30 dni przed przewidywanym terminem dostarczenia łatwo psujących się produktów rolnych lub spożywczych;
Art. 3 ust. 1 lit. c	c) nabywca jednostronnie zmienia warunki umowy dostawy produktów rolnych i spożywczych w zakresie częstotliwości, sposobu realizacji, miejsca, terminu lub wielkości ogólnego zaopatrzenia lub pojedynczych dostaw produktów rolnych i spożywczych, standardów jakości, warunków płatności lub	T	Art. 8 ust. 1 pkt 3	3) jednostronnej zmianie przez nabywcę warunków umowy w zakresie częstotliwości, sposobu realizacji, miejsca, terminu, wielkości ogólnego dostaw lub pojedynczych dostaw produktów rolnych lub spożywczych, standardów jakości produktów rolnych lub spożywczych, warunków płatności lub cen, lub w odniesieniu do świadczenia usług oraz

Art. 3 ust. 1 lit. d	cen, lub w odniesieniu do świadczenia usług, o ile są one wyraźnie wymienione w ust. 2;	T	Art. 8 ust. 1 pkt 5	wykonywania czynności, o których mowa w pkt 11-16;
Art. 3 ust. 1 lit. e	d) nabywca żąda od dostawcy płatności niezwiązanych ze sprzedażą produktów rolnych i spożywczych dostawcy; e) nabywca żąda od dostawcy zapłaty za pogorszenie się stanu lub utratę produktów rolnych i spożywczych, lub za oba te zdarzenia, do których doszło w obiektach nabywcy lub po przejściu własności produktów na nabywcę, z przyczyny innej niż zaniechanie lub wina dostawcy;	T	Art. 8 ust. 1 pkt 6	5) żądaniu przez nabywcę od dostawcy płatności niezwiązanych ze sprzedażą produktów rolnych lub spożywczych; 6) żądaniu przez nabywcę od dostawcy zapłaty za pogorszenie się stanu lub utratę produktów rolnych lub spożywczych, do których doszło w obiektach nabywcy lub po przejściu własności produktów na nabywcę z przyczyn niezawinionych przez dostawcę;
Art. 3 ust. 1 lit. f	f) nabywca odmawia pisemnego potwierdzenia warunków umowy dostawy obowiązujących między nabywcą a dostawcą i o których pisemne potwierdzenie zwrócił; nie ma to zastosowania w przypadku, gdy umowa dostawy dotyczy produktów, które mają być dostarczone przez członka organizacji producentów, w tym spółdzielni, do organizacji producentów, której dostawca jest członkiem, jeśli statut tej organizacji producentów lub zasady i decyzje w nim przewidziane lub z niego wynikające zawierają postanowienia o skutkach podobnych do warunków umowy dostawy;	T	Art. 8 ust. 1 pkt 7	8) odmowie przez nabywcę pisemnego potwierdzenia warunków umowy obowiązujących między nabywcą a dostawcą, o których pisemne potwierdzenie zwrócił się dostawca, chyba że umowa dotyczy produktów, które mają być dostarczone przez członka: a) uznanej grupy producentów rolnych, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1026), który sprzedaje produkty rolne do tej grupy, b) uznanej organizacji producentów owoców i warzyw, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu (Dz. U. z 2021 r. poz. 618), który sprzedaje owoce lub warzywa do tej organizacji, c) uznanej organizacji producentów, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 945, z 2019 r. poz. 2020 oraz z 2021 r. poz. 255), lub uznanej organizacji producentów, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1430), który sprzedaje produkty rolne do tej organizacji – jeżeli akt założycielski tej grupy lub tej organizacji albo umowa

				między członkiem tej grupy lub tej organizacji a grupą lub organizacją, zawiera postanowienia o skutkach podobnych do warunków umowy;
Art. 3 ust. 1 lit. g	g) nabywca bezprawnie pozyskuje, wykorzystuje lub ujawnia tajemnice przedsiębiorstwa dostawcy w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943;	T	Art. 8 ust. 1 pkt 8	8) bezprawnym pozyskiwaniu, wykorzystywaniu lub ujawnianiu przez nabywcę tajemnic przedsiębiorstwa dostawcy w rozumieniu art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1913);
Art. 3 ust. 1 lit. i	i) nabywca żąda od dostawcy rekompensaty za koszty rozpatrzenia skarg klientów związanych ze sprzedażą produktów dostawcy mimo braku zaniechania lub winy ze strony dostawcy,	T	Art. 8 ust. 1 pkt 10	10) żądaniu od dostawcy rekompensaty kosztów rozpatrzenia skarg konsumentów związanych ze sprzedażą produktów rolnych lub spożywczych dostawcy, dotyczących przypadków, które wystąpiły mimo braku winy ze strony dostawcy;
Art. 3 ust. 1 lit. h	h) nabywca grozi podjęciem handlowych działań odwetowych lub podejmuje takie działania przeciwko dostawcy, jeżeli ten korzysta z praw przysługujących mu na mocy umowy lub przepisów prawa, w tym poprzez złożenie skargi do organu egzekwowania prawa lub współpracę z organami egzekwowania prawa podczas postępowania wyjaśniającego;	T	Art. 8 ust. 1 pkt 9	9) groźeniu podjęciem handlowych działań odwetowych lub podejmowaniu takich działań przeciwko dostawcy, jeżeli ten korzysta z praw przysługujących mu na mocy umowy lub przepisów prawa;
Art. 3 ust. 1	Zakaz, o którym mowa w lit. a) akapitu pierwszego, nie wpływa na: — skutki opóźnień w płatnościach ani środki zaradcze określone w dyrektywie 2011/7/UE, które mają zastosowanie – w ramach odstępstwa od terminów płatności określonych w tej dyrektywie – na podstawie terminów płatności określonych w niniejszej dyrektywie,	T	Art. 4	Art. 4. Ochrona przed nieuczciwym wykorzystywaniem przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi lub spożywczymi, zwanym dalej „nieuczciwym wykorzystywaniem przewagi kontraktowej”, przewidziana w ustawie nie wyłącza ochrony wynikającej z innych ustaw.
Art. 3 ust. 1	— możliwość uzgodnienia przez nabywcę i dostawcę klauzuli dotyczącej podziału wartości w rozumieniu art. 172a rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.	T	Art. 10 pkt 1	Art. 10. Zakaz, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1: 1) nie ma wpływu na możliwość uzgodnienia przez nabywcę i dostawcę klauzuli dotyczącej podziału wartości w rozumieniu art. 172a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79,

Art. 3 ust. 1	Zakaz, o którym mowa w lit. a) akapitu pierwszego, nie dotyczy płatności: — uiszczanych przez nabywcę na rzecz dostawcy w ramach programu dla szkół przewidzianego w art. 23 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013,	T		(WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1308/2013”;
Art. 3 ust. 1	--- uiszczanych przez jednostki publiczne udzielające świadczeń zdrowotnych w rozumieniu art. 4 ust. 4 lit. b) dyrektywy 2011/7/UE,	T	Art. 10 pkt 2 lit. a	Art. 10. Zakaz, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1: 2) nie ma zastosowania do płatności uiszczanych przez: a) nabywcę na rzecz dostawcy w ramach programu dla szkół, o którym mowa w art. 23 rozporządzenia nr 1308/2013,
Art. 3 ust. 1	— na mocy umów dostawy między dostawcami winogron lub moszczu do produkcji wina a ich bezpośrednimi nabywcami, pod warunkiem że: (i) szczególne warunki płatności za transakcje sprzedaży są przewidziane w znormalizowanych umowach, którym dane państwo członkowskie nadało wiążący charakter na mocy art. 164 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 przed dniem 1 stycznia 2019 r., oraz że to państwo członkowskie odnowiło to rozszerzenie znormalizowanych umów z tą datą bez znaczących zmian w warunkach płatności na niekorzyść dostawców winogron lub moszczu; oraz (ii) umowy dostawy między dostawcami winogron lub moszczu do produkcji wina a ich bezpośrednimi nabywcami są wieloletnie lub staną się wieloletnie.	N	brak	Art. 10. Zakaz, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1: 2) nie ma zastosowania do płatności uiszczanych przez: b) podmioty lecznicze, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711). W Polsce nie ma uznanych organizacji producentów w rozumieniu rozporządzenia nr 1308/2013, a tym samym znormalizowanych umów, o których mowa w art. 164 rozporządzenia nr 1308/2013.
Art. 3 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie zakazu stosowania co najmniej wszystkich następujących praktyk handlowych, chyba że zostały one uprzednio uzgodnione w	T	Art. 8 ust. 2 pkt 1	2. Nie są uznawane za nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej praktyki, o których mowa w ust. 1: 1) pkt 11–16 – jeżeli zostały one przed ich stosowaniem jasno i

	spół sposob wyraźny i jednoznaczny w umowie dostawy lub w późniejszej umowie między nabywcą a dostawcą;			jednoznacznie uzgodnione w umowie między nabywcą a dostawcą;
Art. 3 ust. 2 lit. a	a) nabywca zwraca dostawcy niesprzedane produkty rolne i spożywcze, nie płacąc za te niesprzedane produkty lub za ich unieszkodliwienie bądź zarówno za niesprzedane produkty, jak i ich unieszkodliwienie;	T	Art. 8 ust. 1 pkt 11	11) zwrotcie przez nabywcę dostawcy niesprzedanych produktów rolnych lub spożywczych, bez zapłaty za te produkty lub za ich unieszkodliwienie;
Art. 3 ust. 2 lit. b	b) od dostawcy pobierana jest opłata stanowiąca warunek przechowywania, prezentowania lub oferowania sprzedazy jego produktów rolnych i spożywczych lub udostępniania takich produktów na rynku;	T	Art. 8 ust. 1 pkt 12	12) pobieraniu od dostawcy opłaty stanowiącej warunek przechowywania, prezentowania lub oferowania do sprzedazy jego produktów rolnych lub spożywczych lub udostępniania takich produktów na rynku;
Art. 3 ust. 2 lit. c	c) nabywca żąda od dostawcy ponoszenia całości lub części kosztów obniżek cen produktów rolnych i spożywczych sprzedawanych przez nabywcę w ramach promocji;	T	Art. 8 ust. 1 pkt 13	13) żądaniu przez nabywcę od dostawcy ponoszenia całości lub części kosztów obniżek cen produktów rolnych lub spożywczych sprzedawanych przez nabywcę w ramach organizowanej przez nabywcę promocji;
Art. 3 ust. 2 lit. d	d) nabywca wymaga od dostawcy zapłaty za reklamowanie produktów rolnych i spożywczych przez nabywcę;	T	Art. 8 ust. 1 pkt 14	14) żądaniu przez nabywcę od dostawcy zapłaty za reklamowanie produktów rolnych lub spożywczych przez nabywcę;
Art. 3 ust. 2 lit. e	e) nabywca żąda od dostawcy zapłaty za marketing produktów rolnych i spożywczych prowadzony przez nabywcę;	T	Art. 8 ust. 1 pkt 15	15) żądaniu przez nabywcę od dostawcy zapłaty za prowadzenie marketingu produktów rolnych lub spożywczych;
Art. 3 ust. 2 lit. f	f) nabywca pobiera od dostawcy opłatę za pracowników zajmujących się urządzeniem lokalu wykorzystywanego do sprzedazy produktów dostawcy.	T	Art. 8 ust. 1 pkt 16	16) żądaniu przez nabywcę od dostawcy ponoszenia opłat za czynności wykonywane przez pracowników zajmujących się urządzeniem lokalu wykorzystywanego do sprzedazy produktów rolnych lub spożywczych dostawcy.

Art. 3 ust. 2	Państwa członkowskie zapewniają, by praktyka handlowa, o której mowa w lit. c) akapitu pierwszego była zabroniona, chyba że nabywca przed promocją – jeżeli inicjuje ją nabywca – określa czas trwania promocji oraz oczekiwaną ilość produktów rolnych i spożywczych, które zostaną zamówione po obniżonej cenie.	T	Art. 2 ust. 2 pkt 2	2. Nie są uznawane za nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej praktyki, o których mowa w ust.1: 2) pkt 13 – jeżeli umowa między dostawcą a nabywcą zostanie zawarta przed przewidywanym terminem promocji i będzie zawierała postanowienia określające termin rozpoczęcia promocji, czas jej trwania oraz ilość produktów rolnych lub spożywczych, które będą objęte promocją.
Art. 3 ust. 3	3. Jeżeli nabywca żąda zapłaty w sytuacjach, o których mowa w ust. 2 akapit pierwszy lit. b), c), d), e) lub f), to na żądanie dostawcy podaje on dostawcy na piśmie szacunkową wysokość płatności jednostkowych lub płatności całkowitych, w zależności od tego, które z nich są bardziej adekwatne, a w przypadku sytuacji, o których mowa w ust. 2 akapit pierwszy lit. b), d), e) lub f) – podaje też dostawcy na piśmie szacunkową wysokość kosztów oraz podstawę tych szacunkowych wyliczeń.	T	Art. 5 ust. 5	5. W przypadku stosowania praktyk, o których mowa w ust. 1 pkt 12–16, nabywca jest obowiązany, na żądanie dostawcy, pisemnie określić szacunkową wysokość stawek jednostkowych lub płatności całkowitych, w zależności od rodzaju określonej w umowie usługi, a w przypadku stosowania praktyk, o których mowa w ust. 1 pkt 12 oraz pkt 14–16, również szacunkową wysokość kosztów danej usługi oraz podstawę ich wyliczeń.
Art. 3 ust. 4	4. Państwa członkowskie zapewniają, aby zakazy, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowiły przepisy wymuszające swoje zastosowanie, które mają zastosowanie do każdej sytuacji objętej zakresem tych zakazów, niezależnie od innych przepisów mających zastosowanie do umowy dostawy między stronami.	T	Art. 4 Art. 5 Art. 8	Art. 4. Ochrona przed nieuczciwym wykorzystywaniem przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi lub spożywczymi, zwanym dalej „nieuczciwym wykorzystywaniem przewagi kontraktowej”, przewidziana w ustawie nie wyłącza ochrony wynikającej z innych ustaw. Art. 5. Zakazane jest nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy. Art. 8. 1. Nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej polega w szczególności na: 1) dokonaniu przez nabywcę zapłaty dostawcy: a) w przypadku gdy umowa przewiduje regularne dostarczanie produktów: – po upływie 30 dni od dnia zakończenia uzgodnionego między nabywcą a dostawcą okresu dostarczania łątko psujących się produktów rolnych lub spożywczych, w którym produkty te zostały dostarczone, albo od dnia ustalenia kwoty do zapłaty za ten okres dostarczania produktów, jeżeli jest to dzień

			<p>późniejszy niż dzień zakończenia uzgodnionego okresu dostarczania, w którym produkty zostały dostarczone,</p> <ul style="list-style-type: none"> - po upływie 60 dni od dnia zakończenia uzgodnionego między nabywcą a dostawcą okresu dostarczania produktów rolnych lub spożywczych innych niż łątko psujące się produkty rolne lub spożywcze, w którym produkty te zostały dostarczone, albo od dnia ustalenia kwoty do zapłaty za ten okres dostarczania produktów, jeżeli jest to dzień późniejszy niż dzień zakończenia uzgodnionego okresu dostarczania, w którym produkty te zostały dostarczone, <p>b) w przypadku gdy umowa nie przewiduje regularnego dostarczania produktów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po upływie 30 dni od dnia, w którym łątko psujące się produkty rolne lub spożywcze zostały dostarczone, albo od dnia ustalenia kwoty do zapłaty, jeżeli jest to dzień <u>późniejszy niż dzień, w którym produkty te zostały dostarczone,</u> - po upływie 60 dni od dnia, w którym inne niż łątko psujące się produkty rolne lub spożywcze zostały dostarczone, albo od dnia ustalenia kwoty do zapłaty, jeżeli jest to dzień <u>późniejszy niż dzień, w którym produkty te zostały dostarczone;</u> <p>2) anulowaniu przez nabywcę zamówienia w terminie krótszym niż 30 dni przed przewidywanym terminem dostarczenia łątko psujących się produktów rolnych lub spożywczych;</p> <p>3) jednostronnej zmianie przez nabywcę warunków umowy w zakresie częstotliwości, sposobu realizacji, miejsca, terminu lub wielkości ogółu dostaw lub pojedynczych dostaw produktów rolnych lub spożywczych, standardów jakości produktów rolnych lub spożywczych, warunków płatności lub cen, lub w odniesieniu do świadczenia usług oraz wykonywania czynności, o których mowa w pkt 11-16;</p> <p>4) nieuzasadnionym obniżaniu należności z tytułu dostarczenia produktów rolnych lub spożywczych po ich przyjęciu przez nabywcę w całości albo w umówionej części, w szczególności na skutek żądania udzielenia rabatu;</p> <p>5) żądaniu przez nabywcę od dostawcy płatności niezwiązanych ze sprzedażą produktów rolnych lub spożywczych dostawcy;</p>
--	--	--	---

			<p>6) żądaniu przez nabywcę od dostawcy zapłaty za pogorszenie się stanu lub ustratę produktów rolnych lub spożywczych, do których doszło w obiektach nabywcy lub po przejściu własności tych produktów na nabywcę z przyczyn niezawinionych przez dostawcę;</p> <p>7) odmowie przez nabywcę pisemnego potwierdzenia warunków umowy obowiązujących między nabywcą a dostawcą, o których pisemne potwierdzenie zwrócił się dostawca, chyba że umowa dotyczy produktów rolnych lub spożywczych, które mają być dostarczone przez członka:</p> <p>a) uznanej grupy producentów rolnych, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1026), który sprzedaje produkty rolne do tej grupy,</p> <p>b) uznanej organizacji producentów owoców i warzyw, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu (Dz. U. z 2021 r. poz. 618), który sprzedaje owoce lub warzywa do tej organizacji,</p> <p>c) uznanej organizacji producentów, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 945, z 2019 r. poz. 2020 oraz z 2021 r. poz. 255), lub uznanej organizacji producentów, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1430), który sprzedaje produkty rolne do tej organizacji</p> <p>– jeżeli akt założycielski tej grupy lub tej organizacji albo umowa między członkiem tej grupy lub tej organizacji a grupą lub organizacją zawiera postanowienia o skutkach podobnych do warunków umowy;</p> <p>8) bezprawnym pozyskiwaniu, wykorzystywaniu lub ujawnianiu przez nabywcę tajemnic przedsiębiorstwa dostawcy w rozumieniu art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1913);</p> <p>9) groźeniu podjęciem handlowych działań odwetowych lub podejmowaniu takich działań przeciwko dostawcy, jeżeli ten korzysta z praw przysługujących mu na mocy umowy lub przepisów prawa;</p> <p>10) żądaniu od dostawcy rekompensaty kosztów rozpatrzenia skarg</p>
--	--	--	---

			<p>konsumentów związanych ze sprzedażą produktów rolnych lub spożywczych dostawcy, dotyczących przypadków, które wystąpiły z przyczyn niezawinionych przez dostawcę;</p> <p>11) zwrocie przez nabywcę dostawcy niesprzedanych produktów rolnych lub spożywczych bez zapłaty za te produkty lub za ich unieszkodliwianie;</p> <p>12) pobieraniu od dostawcy opłaty stanowiącej warunek przechowywania, prezentowania lub oferowania do sprzedaży jego produktów rolnych lub spożywczych lub udostępniania takich produktów na rynku;</p> <p>13) żądaniu przez nabywcę od dostawcy ponoszenia całości lub części kosztów obniżek cen produktów rolnych lub spożywczych sprzedawanych przez nabywcę w ramach organizowanej przez nabywcę promocji;</p> <p>14) żądaniu przez nabywcę od dostawcy zapłaty za reklamowanie produktów rolnych lub spożywczych przez nabywcę;</p> <p>15) żądaniu przez nabywcę od dostawcy zapłaty za prowadzenie przez nabywcę marketingu produktów rolnych lub spożywczych;</p> <p>16) żądaniu przez nabywcę od dostawcy ponoszenia opłat za czynności wykonywane przez pracowników zajmujących się urządzeniem lokalu wykorzystywanego do sprzedaży produktów rolnych lub spożywczych dostawcy.</p> <p>2. Nie są uznawane za nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej praktyki, o których mowa w ust. 1:</p> <p>1) pkt 11–16 – jeżeli zostały one przed ich stosowaniem jasno i jednoznacznie uzgodnione w umowie między nabywcą a dostawcą;</p> <p>2) pkt 13 – jeżeli umowa między dostawcą a nabywcą została zawarta przed przewidywanym terminem promocji i zawiera postanowienia określające termin rozpoczęcia promocji, czas jej trwania oraz ilość produktów rolnych lub spożywczych, które będą objęte promocją.</p> <p>3. Na potrzeby określenia terminów płatności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, uznaje się, że uzgodnione okresy dostarczania produktów rolnych lub spożywczych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, nie przekraczają 30 dni.</p> <p>4. W przypadku gdy to nabywca ustala kwotę do zapłaty terminy płatności, o których mowa w ust. 1 pkt 1:</p>
--	--	--	---

				<p>1) lit. a, zaczynają bieg od dnia zakończenia uzgodnionego okresu dostarczenia produktów rolnych lub spożywczych, podczas którego produkty zostały dostarczone;</p> <p>2) lit. b, zaczynają bieg od dnia dostarczenia produktów rolnych lub spożywczych.</p> <p>5. W przypadku stosowania praktyk, o których mowa w ust. 1 pkt 12–16, nabywca jest obowiązany, na żądanie dostawcy, do pisemnego określenia szacunkowej wysokości stawek jednostkowych lub płatności całkowitych, w zależności od rodzaju określonej w umowie usługi, a w przypadku stosowania praktyk, o których mowa w ust. 1 pkt 12 oraz 14–16, również szacunkowej wysokości kosztów danej usługi oraz podstawy ich wyliczenia.</p>
Art. 4 ust. 1	Artykuł 4 Wyznaczone organy egzekwowania prawa 1. Każde państwo członkowskie wyznacza co najmniej jeden organ właściwy do egzekwowania zakazów określonych w art. 3 na poziomie krajowym (zwany dalej „organem egzekwowania prawa”) oraz informuje Komisję o takim wyznaczeniu.	T	Art. 11 ust. 1	<p>Art. 11. 1. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej „Prezesem Urzędu”, jest organem właściwym w sprawach:</p> <p>1) praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową;</p> <p>2) współpracy z Komisją Europejską oraz organami państw członkowskich Unii Europejskiej, do których zakresu działania należy egzekwowanie przepisów w zakresie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.</p>
Art. 4 ust. 2	2. Jeśli państwo członkowskie wyznacza na swoim terytorium więcej niż jeden organ egzekwowania prawa, musi wyznaczyć jeden punkt kontaktowy na potrzeby współpracy między organami egzekwowania prawa i współpracy z Komisją.	N	brak	Projekt ustawy wyznacza jeden organ egzekwowania prawa – Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
Art. 5 ust. 1	Artykuł 5 Skargi i poufność 1. Dostawca może wnieść skargi do organu egzekwowania prawa w państwie członkowskim, w którym dostawca ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, lub do organu egzekwowania prawa w państwie członkowskim, w którym siedzibę lub miejsce zamieszkania ma nabywca podejrzany o udział w zakazanych praktykach handlowych. Organ egzekwowania prawa, do którego została wniesiona skarga,	T	Art. 15 ust. 1	Art. 15. 1. Każdy może zgłosić Prezesowi Urzędu na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej na elektroniczną skrzynkę podawczą urzędu obsługującego Prezesa Urzędu podpisanym odpowiednio do sposobu utrwalenia podpisem własnoręcznym albo kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

Art. 5 ust. 2	musi być właściwy do egzekwowania zakazów określonych w art. 3.				
Art. 5 ust. 3	2. Jeśli członkowie organizacji producentów, innych organizacji dostawców lub członkowie zrzeszeń takich organizacji uważają, że są dotknięci zakazaną praktyką handlową, takie organizacje lub zrzeszenia mają prawo do wniesienia skargi na wniosek swojego członka lub członków lub, w odpowiednich przypadkach, na wniosek członka lub członków organizacji, które zrzeszają. Prawo do wniesienia skargi, na wniosek dostawcy i w jego interesie, mają także inne organizacje mające uzasadniony interes w reprezentowaniu dostawców, pod warunkiem że są one niezależnymi i nienastawionymi na zysk osobami prawnymi.	T		Art. 15 ust. 1	Jw. Projekt umożliwia każdemu zgłoszenia Prezesowi Urzędu zawiadomienia dotyczącego podejrzenia stosowania praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.
Art. 5 ust. 4	3. Państwa członkowskie zapewniają, by na wniosek skarżącego organ egzekwowania prawa był zobowiązany podjąć wszelkie kroki niezbędne do należytego zachowania w tajemnicy tożsamości skarżącego lub członków lub dostawców, o których mowa w ust. 2, oraz do zapewnienia należytej ochrony wszelkich innych informacji, których ujawnienie byłoby, zdaniem skarżącego, szkodliwe dla interesów skarżącego lub tych członków lub dostawców. Skarżący określa wszystkie informacje, w odniesieniu do których wnosi o poufne traktowanie.	T		Art. 15 ust. 5 Art. 15 ust. 6	5. Dane identyfikujące zgłaszającego zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, dostawcy lub nabywcy, dotkniętego praktyką nieuczciwie wykorzystującą przewagę kontraktową, oraz informacje, których ujawnienie mogłoby być szkodliwe dla interesu zgłaszającego zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, dostawcy lub nabywcy, nie podlegają ujawnieniu stronom postępowania na żadnym jego etapie i po jego zakończeniu. 6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się, jeżeli zgłaszający zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, wyrazi, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej podpisanym odpowiednio do sposobu utrwalenia podpisem własnoręcznym, kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym, zgodę na ujawnienie jego danych identyfikujących lub informacji, których ujawnienie mogłoby być szkodliwe dla interesu zgłaszającego zawiadomienie.
Art. 5 ust. 4	4. Państwa członkowskie zapewniają, aby organ egzekwowania prawa, do którego wniesiono skargę, w rozsądnym terminie od otrzymania skargi informował skarżącego o działaniach, które zamierza podjąć w związku z tą skargą.	T		Art. 15 ust. 4	5. Prezes Urzędu na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej podpisanym odpowiednio do sposobu utrwalenia podpisem własnoręcznym albo kwalifikowanym podpisem elektronicznym, przekazuje zgłaszającemu zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, informację o sposobie rozpatrzenia zawiadomienia wraz z uzasadnieniem, w terminie określonym w art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 5 ust. 5	5. Państwa członkowskie zapewniają, by w przypadku gdy organ egzekwowania prawa uzna, że podstawy do podjęcia czynności w sprawie skargi są niewystarczające, informował on skarżącego o przyczynach tej decyzji w rozsądnym terminie od otrzymania skargi.	T	Art. 15 ust. 4	Jw.
Art. 5 ust. 6	6. Państwa członkowskie zapewniają, by w przypadku gdy organ egzekwowania prawa uważa, że podstawy do podjęcia czynności w sprawie skargi są wystarczające, wszczynął, prowadził i zakończył postępowania wyjaśniające dotyczące skarg w rozsądnym terminie.	T	Art. 13 ust. 1 i 2 Art. 14 ust. 4 Art. 17 ust. 2 Art. 31	Art. 13. 1. Postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową wszczynana się z urzędu. 2. Wszczęcie postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową może być poprzedzone postępowaniem wyjaśniającym. Art. 14. 4. Postępowanie wyjaśniające nie powinno trwać dłużej niż 4 miesiące, a w sprawach szczególnie skomplikowanych – nie dłużej niż 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia. Art. 17. 2. Prezes Urzędu wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową oraz zawiadania o tym strony postępowania. Art. 31. Postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową powinno być zakończone nie później niż w terminie 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia.
Art. 5 ust. 7	7. Państwa członkowskie zapewniają, aby organ egzekwowania prawa, który stwierdził, że nabywca naruszył zakazy, o których mowa w art. 3, nakazał nabywcy zaprzestania zakazanej praktyki handlowej.	T	Art. 32.	Art. 32. 1. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za nieuczciwie wykorzystującą przewagę kontraktową, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 5. 2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakazuje zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zakaz, o którym mowa w art. 5, jeżeli do czasu wydania tej decyzji praktyka nie została zaprzestana. 3. Ciężar udowodnienia, że praktyka naruszająca zakaz, o którym mowa w art. 5, została zaprzestana spoczywa na stronie postępowania.

Art. 6 ust. 1 lit. a	<p>Artykuł 6 Uprawnienia organów egzekwowania prawa</p> <p>1. Państwa członkowskie zapewniają, aby każdy z ich organów egzekwowania prawa dysponował zasobami i wiedzą fachową niezbędnymi do wykonywania swoich obowiązków, i przyznają mu uprawnienia do:</p> <p>a) wszczynania i prowadzenia postępowań wyjaśniających z inicjatywy własnej lub na podstawie skargi;</p>	T	<p>Art. 13 ust. 1</p> <p>Art. 13 ust. 2</p> <p>Art. 14 ust. 1</p> <p>Art. 15 ust. 1</p>	<p>Art. 13. 1. Postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową wszczynają się z urzędu.</p> <p>2. Wszczęcie postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową może być poprzedzone postępowaniem wyjaśniającym.</p> <p>Art. 14. 1. Prezes Urzędu może wszcząć z urzędu, w drodze postanowienia, postępowanie wyjaśniające, jeżeli okoliczności wskazują na możliwość naruszenia przepisów ustawy.</p> <p>Art. 15. 1. Każdy może zgłosić Prezesowi Urzędu na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej na elektroniczną skrzynkę podawczą urzędu obsługującego Prezesa Urzędu podpisany odpowiednio do sposobu utrwalenia podpisem własnoręcznym albo kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.</p>
Art. 6 ust. 1 lit. b	<p>b) nakazywania nabywcom i dostawcom dostarczenia wszelkich informacji niezbędnych do prowadzenia postępowań wyjaśniających w sprawie zakazanych praktyk handlowych;</p>	T	<p>Art. 16</p> <p>Art. 18 ust. 1</p>	<p>Art. 16. Prezes Urzędu, bez wszczynania postępowania, może wystąpić do każdego przedsiębiorcy lub podmiotu, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, w sprawach z zakresu praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową. Przepisy art. 49a ust. 2 i 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stosuje się odpowiednio.</p>
Art. 6 ust. 1 lit. c	<p>c) przeprowadzania w ramach postępowań wyjaśniających niezapowiedzianych kontroli na miejscu, zgodnie z przepisami i procedurami krajowymi;</p>	T	<p>Art. 21 ust. 1</p> <p>Art. 27</p>	<p>Art. 18. 1. Przedsiębiorca i podmiot, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, są obowiązani, na żądanie Prezesa Urzędu, do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów, dotyczących praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.</p> <p>Art. 21. 1. W toku postępowania, o którym mowa w art. 14 ust. 1 lub 2, może być przeprowadzona przez upoważnionego pracownika Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „kontrolującym”, kontrola u każdego przedsiębiorcy lub podmiotu, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień</p>

<p>Art. 6 ust. 1 lit. d</p>	<p>d) wydawania decyzji stwierdzających naruszenie zakazów określonych w art. 3 i nakazujących nabywcy zaprzestanie zakazanej praktyki handlowej; organ może zaniechać podjęcia takiej decyzji, jeżeli groziłaby ona ujawnieniem tożsamości skarżącego lub ujawnieniem innych informacji, których ujawnienie skarżący uważa za szkodliwe dla swoich interesów oraz o ile skarżący wskazał te informacje zgodnie z art. 5 ust. 3;</p>	<p>T</p>	<p>Art. 32 ust. 1 Art. 32 ust. 2 Art. 13 ust. 1 Art. 16 ust. 5</p>	<p>publicznych, zwanego dalej „kontrolowanym”, w zakresie objętym tym postępowaniem. Art. 27. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy lub podmiotu, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, przeprowadzanej na podstawie art. 21 ust. 1 lub zleconej Inspekcji Handlowej przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 19 stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162), z wyłączeniem art. 48, art. 50, art. 54 i art. 55 tej ustawy. Art. 32. 1. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za nieuczciwie wykorzystującą przewagę kontraktową, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 5. 2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakazuje zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zakaz, o którym mowa w art. 5, jeżeli do czasu wydania tej decyzji praktyka nie została zaprzestana. Przepisy projektu ustawy gwarantują anonimowość na każdym etapie Art. 13. 1. Postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową wszczynają się z urzędu. Art. 16. 5. Dane identyfikujące zgłaszającego zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, dostawcy lub nabywcy, dotkniętego praktyką nieuczciwie wykorzystującą przewagę kontraktową oraz wszelkie informacje, których ujawnienie będzie szkodliwe dla interesu zgłaszającego zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, dostawcy lub nabywcy, nie podlegają ujawnieniu stronom postępowania na żadnym jego etapie i po jego zakończeniu. Art. 42. 1. Prezes Urzędu może nałożyć na dostawcę albo nabywcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok wszczęcia postępowania w sprawie nałożenia kary, jeżeli dostawca albo nabywca, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 5. Art. 43. Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę lub podmiot, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości</p>
<p>Art. 6 ust. 1 lit. e</p>	<p>e) nakładania na sprawcę naruszenia grzywny lub wszczynania postępowania w celu nałożenia na sprawcę naruszenia grzywny i innych równie skutecznych sankcji oraz zastosowania środków tymczasowych, zgodnie z przepisami i procedurami krajowymi;</p>	<p>T</p>	<p>Art. 42. 1. Art. 43 Art. 44 Art. 46</p>	<p>publicznych, zwanego dalej „kontrolowanym”, w zakresie objętym tym postępowaniem. Art. 27. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy lub podmiotu, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, przeprowadzanej na podstawie art. 21 ust. 1 lub zleconej Inspekcji Handlowej przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 19 stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162), z wyłączeniem art. 48, art. 50, art. 54 i art. 55 tej ustawy. Art. 32. 1. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za nieuczciwie wykorzystującą przewagę kontraktową, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 5. 2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakazuje zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zakaz, o którym mowa w art. 5, jeżeli do czasu wydania tej decyzji praktyka nie została zaprzestana. Przepisy projektu ustawy gwarantują anonimowość na każdym etapie Art. 13. 1. Postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową wszczynają się z urzędu. Art. 16. 5. Dane identyfikujące zgłaszającego zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, dostawcy lub nabywcy, dotkniętego praktyką nieuczciwie wykorzystującą przewagę kontraktową oraz wszelkie informacje, których ujawnienie będzie szkodliwe dla interesu zgłaszającego zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, dostawcy lub nabywcy, nie podlegają ujawnieniu stronom postępowania na żadnym jego etapie i po jego zakończeniu. Art. 42. 1. Prezes Urzędu może nałożyć na dostawcę albo nabywcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok wszczęcia postępowania w sprawie nałożenia kary, jeżeli dostawca albo nabywca, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 5. Art. 43. Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę lub podmiot, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości</p>

		<p>stanowiącej równowartość w złotych do 50 000 000 euro, jeżeli nabywca ten, choćby nieumyślnie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nie udzielił informacji lub nie przekazał dokumentów żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 19 ust. 1 lub art. 33 ust. 3 lub udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji; 2) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli na podstawie art. 21 ust. 1, w tym nie wykonuje obowiązków określonych w art. 24 ust. 1 lub art. 25 ust. 1. <p>Art. 44. Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę lub podmiot, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość w złotych do 10 000 euro za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 32 ust. 1 lub art. 33 ust. 1 lub art. 34 ust. 1, postanowień wydanych na podstawie art. 105g ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 26 lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową. Karę pieniężną nakłada się, licząc od daty wskazanej w decyzji.</p> <p>Art. 46. 1. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć na osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy lub podmiotu, o którym mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, karę pieniężną w wysokości do pięćdziesięciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw za ostatni miesiąc kwartału poprzedzającego dzień wydania decyzji, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli osoba ta, umyślnie albo nieumyślnie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nie wykonała decyzji, postanowień lub wyroków, o których mowa w art. 44; 2) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli na podstawie art. 21 ust. 1, w tym nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 24 ust. 1 lub art. 25 ust. 1.
--	--	---

				<p>2. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 1, na:</p> <p>1) osobę upoważnioną przez kontrolowanego, o której mowa w art. 24 ust. 1, za:</p> <p>a) udzielenie w toku kontroli nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji żądanych przez Prezesa Urzędu,</p> <p>b) uniemożliwienie lub utrudnianie rozpoczęcia lub przeprowadzenia kontroli na podstawie art. 21 ust. 1, w tym niewykonanie obowiązków, o których mowa w art. 24 ust. 1 lub art. 25 ust. 1;</p> <p>2) osobę, o której mowa w art. 105a ust. 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 21 ust. 3, będącą pracownikiem kontrolowanego za uniemożliwienie lub utrudnianie okazania dokumentów wymienionych w art. 105a ust. 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.</p> <p>3. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości do 5000 zł na:</p> <p>1) świadka za nieuzasadnioną odmowę zeznań lub nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wezwanie Prezesa Urzędu;</p> <p>2) biegłego za nieuzasadnioną odmowę złożenia opinii, nieusprawiedliwione opóźnienie złożenia opinii lub nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wezwanie Prezesa Urzędu.</p>
<p>Art. 6 ust. 1 lit. f</p>	<p>f) regularnego publikowania swoich decyzji wydanych na podstawie lit. d) i e).</p>	<p>T</p>	<p>Art. 37 Art. 41</p>	<p>Art. 37. Prezes Urzędu publikuje na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w całości treść decyzji wydanych na podstawie przepisów ustawy, z zastrzeżeniem że publikacja uzasadnienia nie obejmuje tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych informacji podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów. Publikacja jest opatrzona informacją, czy decyzja jest prawomocna.</p> <p>Art. 41. 1. Prezes Urzędu corocznie publikuje na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów roczne sprawozdanie za rok poprzedni z działań podjętych w celu przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przeważnie kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi, które</p>

Art. 6 ust. 1			zawiera w szczególności informacje o liczbie zawiadomień, o których mowa w art. 15 ust. 1, liczbie wszczętych i zakończonych postępowań, o których mowa w art. 13 ust. 1, oraz o liczbie postępowań, o których mowa w art. 13 ust. 2. 2. W odniesieniu do każdego zakończonego postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową sprawozdanie zawiera skrócony opis sprawy oraz wynik postępowania.
Art. 47	Sankcje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. e), muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające oraz uwzględniać charakter, czas trwania, powtarzanie się i wagę naruszenia. 25.4.2019 L 111/69 Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej PL	T	Art. 47 1. Prezes Urzędu, ustalając wysokość nakładanej kary pieniężnej, o której mowa w: 1) art. 42 ust. 1, uwzględnia w szczególności okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy, przy czym stopień naruszenia Prezes Urzędu ocenia, biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące natury naruszenia i działalności dostawcy albo nabywcy, która stanowiła przedmiot naruszenia, oraz specyfikę rynku, na którym doszło do naruszenia; 2) art. 43 i art. 46 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, uwzględnia wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania; 3) art. 44 i art. 46 ust. 1 pkt 1, uwzględnia skutki rynkowe niewykonania decyzji, postanowień i wyroków, o których mowa w art. 44; 4) art. 46 ust. 3, uwzględnia wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania, a w przypadku osoby fizycznej – również warunki osobiste osoby, na którą jest nakładana kara pieniężna. 2. Ustalając wysokość nakładanych kar pieniężnych zgodnie z ust. 1 pkt 1, Prezes Urzędu bierze pod uwagę okoliczności łagodzące lub obciążające, które wystąpiły w sprawie. 3. Okolicznościami łagodzącymi, o których mowa w ust. 2, są: 1) dobrowolne usunięcie skutków naruszenia; 2) zaniechanie z własnej inicjatywy stosowania praktyki nieuczciwie wykorzystującej przewagę kontraktową przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu; 3) podjęcie z własnej inicjatywy działań w celu zaprzestania naruszenia

			<p>lub usunięcia jego skutków;</p> <p>4)współpraca z Prezesem Urzędu w toku postępowania, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania.</p> <p>4. Okolicznościami obciążającymi, o których mowa w ust. 2, są umyślność naruszenia i dokonanie uprzednio podobnego naruszenia.</p>
<p>Art. 6 ust. 2</p>	<p>2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wykonywanie uprawnień, o których mowa w ust. 1, podlegało odpowiednim zabezpieczeniom w odniesieniu do prawa do obrony, zgodnie z ogólnymi zasadami prawa Unii i Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym w przypadkach, w których skarżący wnioskuje o zachowanie poufności informacji zgodnie z art. 5 ust. 3</p>	<p>T</p> <p>Art. 28 Art. 38</p>	<p>Art. 28. 1. Podmiot, o którym mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2, którego prawa zostały naruszone w toku kontroli, może wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów, zwanego dalej „sądem ochrony konkurencji i konsumentów”, na czynności kontrolne wykraczające poza zakres przedmiotowy kontroli lub inne czynności kontrolne podjęte z naruszeniem przepisów, w terminie 7 dni od dnia dokonania tych czynności.</p> <p>2. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje kontroli.</p> <p>3. Zażalenie wnosi się do sądu ochrony konkurencji i konsumentów za pośrednictwem Prezesa Urzędu, który przekazuje je, wraz z odpowiedzią, do tego sądu w terminie 7 dni od dnia wniesienia zażalenia.</p> <p>4. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów rozpoznaje zażalenie w terminie 7 dni od dnia jego przekazania przez Prezesa Urzędu. Postanowienie sądu uzasadnia z urzędu. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.</p> <p>5. W przypadku uwzględnienia zażalenia przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów dowody uzyskane w wyniku zaskarżonej czynności kontrolnej nie mogą być wykorzystane w prowadzonym postępowaniu oraz w postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów.</p> <p>Art. 38. Od decyzji Prezesa Urzędu przysługuje odwołanie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia. Przepisy art. 81 ust. 2–5 oraz art. 82 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stosuje się odpowiednio.</p>

<p>Art. 7</p>	<p>Artykuł 7 Alternatywne procedury rozstrzygnięcia sporów</p> <p>Bez uszczerbku dla prawa dostawców do wnoszenia skarg na mocy art. 5 ani uprawnień organów egzekwowania prawa na mocy art. 6, państwa członkowskie mogą zachęcać do dobrowolnego stosowania skutecznych i niezależnych mechanizmów alternatywnego rozstrzygnięcia sporów, takich jak mediacja, w celu rozstrzygnięcia sporów między dostawcami a nabywcami w odniesieniu do stosowania nieuczciwych praktyk handlowych przez nabywcę.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 35</p>	<p>Art. 35. 1. Przed zakończeniem postępowania Prezes Urzędu może wystąpić z urzędu lub na wniosek strony do wszystkich stron z propozycją przystąpienia do procedury dobrowolnego poddania się karze pieniężnej, jeżeli uzna, że zastosowanie tej procedury przyczyni się do przyspieszenia postępowania.</p> <p>2. W przypadku wystąpienia przez stronę z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu w terminie 14 dni informuje tę stronę o rozpoczęciu albo odmowie rozpoczęcia procedury dobrowolnego poddania się karze pieniężnej.</p> <p>3. W przypadku zastosowania procedury, o której mowa w ust. 1, wysokość kary pieniężnej, jaka może zostać nałożona na stronę, której ostateczne stanowisko, o którym mowa w ust. 7, zostało uwzględnione w treści decyzji, zostaje obniżona o nie więcej niż 50% w stosunku do kary pieniężnej, jaka zostałaby nałożona na podstawie art. 42 i art. 43, gdyby strona nie poddała się dobrowolnie karze.</p> <p>4. Strona przedstawia swoje stanowisko do propozycji Prezesa Urzędu, o której mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.</p> <p>5. W przypadku wyrażenia przez stronę zgody na przystąpienie do procedury dobrowolnego poddania się karze pieniężnej, Prezes Urzędu informuje tę stronę o wstępnych ustaleniach postępowania jej dotyczących oraz o przewidywanej treści decyzji, w tym o wysokości kary pieniężnej obniżonej zgodnie z ust. 3, jaka zostanie na stronę nałożona na podstawie art. 42 lub art. 43, a także o skutkach wniesienia odwołania wynikających z art. 81 ust. 3a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.</p> <p>6. Prezes Urzędu po zapoznaniu się ze stanowiskiem strony ponownie przekazuje jej informacje w zakresie, o którym mowa w ust. 5, biorąc pod uwagę informacje i dowody przez nią przedstawione. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.</p> <p>7. Po zapoznaniu się ze stanowiskiem strony do informacji, o których mowa w ust. 6, Prezes Urzędu wzywa ją do zajęcia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 14 dni, ostatecznego stanowiska w sprawie dobrowolnego</p>
----------------------	--	----------	-----------------------	--

			<p>poddania się karze pieniężnej.</p> <p>8. Ostateczne stanowisko, o którym mowa w ust. 7, zawiera oświadczenie strony o dobrowolnym poddaniu się karze oraz potwierdzenie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) naruszenia przepisów ustawy przez stronę; 2) wysokości kary zaakceptowanej przez stronę; 3) o poinformowaniu strony o zarzucanych jej naruszeniach i możliwości wzięcia stanowiska, a także pouczeniu o skutkach wniesienia odwołania wynikających z art. 81 ust. 3a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. <p>9. Prezes Urzędu uwzględni ostateczne stanowisko, o którym mowa w ust. 7, w treści decyzji kończącej postępowanie w sprawie.</p> <p>10. Prezes Urzędu może odstąpić od stosowania procedury w sprawie dobrowolnego poddania się karze pieniężnej na każdym etapie, jeżeli uzna, że jej stosowanie nie przyczynia się do przyspieszenia postępowania, o czym informuje niezwłocznie stroną uczestniczącą w tej procedurze.</p> <p>11. Strona może odstąpić od uczestnictwa w procedurze dobrowolnego poddania się karze pieniężnej na każdym etapie, informując o tym Prezesa Urzędu.</p> <p>12. Wszelkie informacje i dowody uzyskane przez Prezesa Urzędu w związku z zastosowaniem procedury dobrowolnego poddania się karze pieniężnej, mające charakter oświadczenia strony uczestniczącej w tej procedurze, nie mogą być wykorzystane jako dowód w prowadzonym postępowaniu, w innych postępowaniach prowadzonych przez Prezesa Urzędu oraz w postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów – w przypadkach, o których mowa w ust. 10 lub 11.</p>
<p>Art. 8 ust. 1</p>	<p>Artykuł 8 Współpraca między organami egzekwowania prawa</p> <p>1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy egzekwowania prawa skutecznie współpracowały ze sobą</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1. 2. Ustawa określa także właściwość organu w sprawach nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej oraz współpracy z Komisją Europejską i organami państw członkowskich Unii Europejskiej, do których zakresu działania należy egzekwowanie przepisów w zakresie praktyk</p>

	<p>oraz z Komisją i udzielały sobie wzajemnej pomocy w postępowaniach wyjaśniających mających wymiar transgraniczny.</p>		<p>nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.</p> <p>Art. 11. 1. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej „Prezesem Urzędu”, jest organem właściwym w sprawach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową; 2) współpracy z Komisją Europejską oraz organami państw członkowskich Unii Europejskiej, do których zakresu działania należy egzekwowanie przepisów w zakresie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową. <p>2. Współpraca, o której mowa w ust. 1 pkt 2, polega w szczególności na udzieleniu pomocy w postępowaniach prowadzonych w zakresie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową oraz na wymianie informacji niezbędnych do ustalenia, czy wystąpiło lub występuje naruszenie przepisów w zakresie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.</p>
<p>Art. 8 ust. 2</p>	<p>2. Organy egzekwowania prawa spotykają się co najmniej raz w roku w celu omówienia stosowania niniejszej dyrektywy na podstawie corocznych sprawozdań, o których mowa w art. 10 ust. 2. Organy egzekwowania prawa omawiają najlepsze praktyki, nowe przypadki i rozwój sytuacji w dziedzinie nieuczciwych praktyk handlowych w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych, a także wymieniają informacje, w szczególności dotyczące środków wykonawczych, które przyjęły zgodnie z niniejszą dyrektywą, oraz swoich praktyk w zakresie egzekwowania przepisów. Organy egzekwowania prawa mogą przyjmować zalecenia, aby zachęcać do spójnego stosowania niniejszej dyrektywy oraz usprawnić egzekwowanie przepisów. Komisja wspiera organizację tych posiedzeń.</p>	<p>N</p>	<p>Nie ma potrzeby wdrażania tego przepisu</p> <p>brak</p>
<p>Art. 8 ust. 3</p>	<p>3. Komisja tworzy stronę internetową umożliwiającą wymianę informacji między organami egzekwowania prawa oraz tymi organami a Komisją, w szczególności w odniesieniu do corocznych posiedzeń, i zarządza tą stroną.</p>	<p>N</p>	<p>Nie ma potrzeby wdrażania tego przepisu</p> <p>brak</p>

Art. 9 ust. 1	Komisja tworzy publiczną stronę internetową, która zawiera dane kontaktowe wyznaczonych organów egzekwowania prawa oraz odnośniki do stron internetowych tych krajowych organów egzekwowania prawa lub innych organów państw członkowskich, które to strony zawierają informacje o przepisach transponujących niniejszą dyrektywę, o których mowa w art. 13 ust. 1.			
Art. 9 ust. 1	<p>Artykuł 9 Przepisy krajowe</p> <p>1. Z myślą o zapewnieniu wyższego poziomu ochrony państwa członkowskie mogą utrzymywać lub wprowadzać przepisy, które mają na celu zwalczanie nieuczciwych praktyk handlowych i są bardziej restrykcyjne niż te określone w niniejszej dyrektywie, pod warunkiem że takie przepisy krajowe są zgodne z przepisami dotyczącymi funkcjonowania rynku wewnętrznego.</p>	N	<p>Art. 5</p> <p>Art. 6</p> <p>Art. 7</p> <p>ust. 3</p> <p>Art. 8</p> <p>ust. 1</p> <p>pkt 4</p>	<p>Art. 5. Zakazane jest nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy.</p> <p>Art. 6. Wykorzystywanie przewagi kontraktowej jest nieuczciwe, jeżeli jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagraża istotnemu interesowi drugiej strony albo narusza taki interes.</p> <p>Art. 7. 3. Domniemywa się, że znacząca dysproporcja w potencjale ekonomicznym, w przypadku praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową, stosowanych przez dostawcę względem nabywcy występuje między:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nabywcą, którego roczny obrót nie przekracza równowartości w złotych 2 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 2 000 000 euro; 2) nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 2 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 10 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 10 000 000 euro; 3) nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 10 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 50 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 50 000 000 euro; 4) nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 50 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 150 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 150 000 000 euro;

				<p>5) nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 150 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 350 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 350 000 000 euro;</p> <p>Art. 8. 1. Nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej polega w szczególności na:</p> <p>4) nieuzasadnionym obniżaniu należności z tytułu dostarczenia produktów rolnych lub spożywczych po ich przyjęciu przez nabywcę w całości albo w umówionej części, w szczególności na skutek żądania udzielenia rabatu;</p>
Art. 9 ust. 2	2. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla przepisów krajowych, które mają na celu zwalczanie nieuczciwych praktyk handlowych i nie są objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że takie przepisy krajowe są zgodne z przepisami dotyczącymi funkcjonowania rynku wewnętrznego.	T	Art. 4	Art. 4. Ochrona przed nieuczciwym wykorzystywaniem przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi lub spożywczymi, zwanym dalej „nieuczciwym wykorzystywaniem przewagi kontraktowej”, przewidziana w ustawie nie wyłącza ochrony wynikającej z innych ustaw.
Art. 10 ust. 1	Artykuł 10 Sprawozdawczość 1. Państwa członkowskie zapewniają, by organy egzekwowania prawa publikowały coroczne sprawozdania ze swoich działań objętych zakresem niniejszej dyrektywy i informowały w nich między innymi o liczbie otrzymanych skarg i liczbie wszczętych lub zakończonych postępowań wyjaśniających w poprzednim roku. W odniesieniu do każdego zakońzonego postępowania wyjaśniającego sprawozdanie musi zawierać skrócony opis sprawy, wynik postępowania i, w stosownych przypadkach, podjętą decyzję, z zastrzeżeniem wymogów poufności określonych w art. 5 ust. 3.	T	Art. 41 ust. 1 i 2 Art. 37	Art. 41. 1. Prezes Urzędu corocznie publikuje na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów roczne sprawozdanie za rok poprzedni z działań podjętych w celu przeciwdziałania nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi, które zawiera w szczególności informacje o liczbie zawiadomień, o których mowa w art. 15 ust. 1, liczbie wszczętych i zakończonych postępowań, o których mowa w art. 13 ust. 1, oraz o liczbie postępowań, o których mowa w art. 13 ust. 2. 2. W odniesieniu do każdego zakońzonego postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową sprawozdanie zawiera skrócony opis sprawy oraz wynik postępowania.
				Art. 37. Prezes Urzędu publikuje na stronie internetowej Urzędu Ochrony

				Konkurencji i Konsumentów w całości treść decyzji wydawanych na podstawie przepisów ustawy, z zastrzeżeniem że publikacja uzasadnienia nie obejmuje tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych informacji podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów. Publikacja jest opatrzona informacją, czy decyzja jest prawomocna.
Art. 10 ust. 2	2. Do dnia 15 marca każdego roku państwa członkowskie przesyłają Komisji sprawozdanie dotyczące stosowania nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych. Sprawozdanie to musi zawierać w szczególności wszystkie istotne dane dotyczące stosowania i egzekwowania przepisów w związku z niniejszą dyrektywą w danym państwie członkowskim w poprzednim roku.		Art. 41 ust. 3	Art. 41. 3. Prezes Urzędu, w terminie do dnia 15 marca każdego roku, przekazuje Komisji Europejskiej sprawozdanie dotyczące działań podjętych w celu przeciwdziałania nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi lub spożywczymi, w tym stosowania i egzekwowania przepisów ustawy w roku poprzednim.
Art. 10 ust. 3 lit. a	3. Komisja może przyjmować akty wykonawcze określające: a) przepisy dotyczące informacji wymaganych do stosowania ust. 2;	N	brak	Nie ma potrzeby wdrażania tego przepisu
Art. 10 ust. 3 lit. b	b) ustalenia dotyczące zarządzania informacjami, jakie mają być przesyłane przez państwa członkowskie Komisji, oraz przepisy dotyczące treści i formy takich informacji;	N	brak	Nie ma potrzeby wdrażania tego przepisu
Art. 10 ust. 3 lit. c	c) zasady przekazywania lub udostępniania informacji i dokumentów państwowym członkowskim, organizacjom międzynarodowym, właściwym organom państw trzecich lub społeczeństwu, z zastrzeżeniem ochrony danych osobowych i uzasadnionych interesów producentów rolnych i przedsiębiorców w zakresie ochrony ich tajemnic przedsiębiorstwa. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 2.	N	brak	Nie ma potrzeby wdrażania tego przepisu

Art. 11 ust. 1	<p>Artykuł 11 Procedura komitetowa</p> <p>1. Komisję wspomaga Komitet ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych ustanowiony na mocy art. 229 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.</p>	N	brak	Nie ma potrzeby wdrażania tego przepisu
Art. 11 ust. 2	<p>2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.</p>	N	brak	Nie ma potrzeby wdrażania tego przepisu
Art. 12 ust. 1	<p>Artykuł 12 Ocena</p> <p>1. Do dnia 1 listopada 2025 r. przeprowadzi pierwszą ocenę niniejszej dyrektywy i przedstawi sprawozdanie dotyczące najważniejszych ustaleń tej oceny Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, jak również Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów. W stosownych przypadkach sprawozdaniu takiemu towarzyszą wnioski ustawodawcze.</p>	N	brak	Nie ma potrzeby wdrażania tego przepisu
Art. 12 ust. 2	<p>2. Ocena ta obejmuje co najmniej: a) skuteczność środków wdrożonych na poziomie krajowym w celu zwalczania nieuczciwych praktyk handlowych w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych; b) skuteczność współpracy między właściwymi organami egzekwowania prawa i, w stosownych przypadkach, sposoby usprawnienia tej współpracy.</p>	N	brak	Nie ma potrzeby wdrażania tego przepisu
Art. 12 ust. 3	<p>3. Komisja sporządza to sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, na podstawie corocznych sprawozdań, o których mowa w art. 10 ust. 2. W razie potrzeby Komisja może zwracać się do państw członkowskich o udzielenie dodatkowych informacji, w tym na temat skuteczności środków wdrożonych na poziomie krajowym oraz skuteczności współpracy i wzajemnej pomocy.</p>	N	brak	Nie ma potrzeby wdrażania tego przepisu

Art. 12 ust. 4	4. Do dnia 1 listopada 2021 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie pośrednie ze stanu jej transpozycji i wdrożenia.	N	brak	Nie ma potrzeby wdrażania tego przepisu
Art. 13 ust. 1	Artykuł 13 Transpozycja 1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, do dnia 1 maja 2021 r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów. Państwa członkowskie rozpoczynają stosowanie tych przepisów najpóźniej w dniu 1 listopada 2021 r. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.	T	Art. 62	Art. 62. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2021 r.
Art. 12 ust. 2	2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.	N		Nie ma potrzeby wdrażania tego przepisu
Art. 14	Artykuł 14 Wejście w życie Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie piątego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.	N		Nie ma potrzeby wdrażania tego przepisu
Art. 15	Artykuł 15 Adresaci Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.	N		Nie ma potrzeby wdrażania tego przepisu

Odwrócona tabela zgodności

Tytuł aktu prawnego	<i>Projekt ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi</i>
Tytuł wdrażanego aktu prawnego	<i>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych (Dz. Urz. UE L 111 z 25.04.2019, str. 59)</i>

Jedn. red.	Treść przepisu projektu krajowego	Uzasadnienie wprowadzenia przepisu
Art. 5.	Art. 5. Zakazane jest nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy.	Przepisy dyrektywy 2019/633 obejmują swoim zakresem ochronę dostawców produktów rolnych i spożywczych. Obowiązujące przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1213) zakazują nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy. W projektowanej ustawie utrzymano taki zakres. Będzie to, tak jak dotychczas, stanowiło symetryczną ochronę obu stron zawierających umowę handlową.
Art. 6.	Art. 6. Wykorzystywanie przewagi kontraktowej jest nieuczciwe, jeżeli jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagraża istotnemu interesowi drugiej strony albo narusza taki interes.	Przepis ten przepis umożliwi szersze zastosowanie przepisów ustawy niż, tylko do przypadków wymienionych w projektowanych przepisach art. 8 (praktyk wskazanych w art. 3 dyrektywy).
Art. 7. ust. 3.	Art. 7. ust. 3. Domniemywa się, że znacząca dysproporcja w	W związku z objęciem ochrony nabywców

	<p>potencjale ekonomicznym, w przypadku praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową, stosowanych przez dostawcę względem nabywcy występuje między:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nabywcą, którego roczny obrót nie przekracza równowartości w złotych 2 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 2 000 000 euro; 2) nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 2 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 10 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 10 000 000 euro; 3) nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 10 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 50 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 50 000 000 euro; 4) nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 50 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 150 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 150 000 000 euro; 5) nabywcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 150 000 000 euro i nie przekracza równowartości w złotych 350 000 000 euro, a dostawcą, którego roczny obrót przekracza równowartość w złotych 350 000 000 euro; 	<p>produktów rolnych, niezbędne jest, określenie stosunku wielkości ekonomicznej dostawcy względem nabywcy, analogicznie jak to ma miejsce w przypadku nabywcy względem dostawcy.</p>
<p>Art. 8 ust. 1 pkt 4</p>	<p>4) niezasadionym obniżaniu należności z tytułu dostarczenia produktów rolnych lub spożywczych po ich przyjęciu przez nabywcę w całości albo w umówionej części, w szczególności na skutek żądania udzielenia rabatu;</p>	<p>Praktyka ta występuje dosyć często w łańcuchu dostaw i była przedmiotem badań UOKiK.</p>
<p>Art. 52.</p>	<p>Art. 52. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, z późn. zm.) w art. 479²⁸ w § 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:</p>	<p>Zmiana redakcyjna</p>

	<p>„6) zażaleń, o których mowa w art. 28 ustawy z dnia grudnia 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. poz. ...)”.</p>	
<p>Art. 53.</p>	<p>Art. 53. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 297 w § 1 w pkt 11 lit. b otrzymuje brzmienie:</p> <p>„b) postępowaniem w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową i postępowaniem wyjaśniającym, prowadzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. poz.)”;</p> <p>2) w art. 298 pkt 6f otrzymuje brzmienie:</p> <p>„6f) Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – w związku z toczącym się postępowaniem prowadzonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1076 i 1086) oraz przepisów ustawy z dnia 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. poz.)”;</p>	<p>Zmiana redakcyjna</p>
<p>Art. 54.</p>	<p>Art. 54. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1896, z późn. zm.) w art. 105 w ust. 1 w pkt 2 w lit. r tiret trzecie otrzymuje brzmienie:</p> <p>„– w związku z toczącym się przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postępowaniem prowadzonym na podstawie przepisów ustawy z dnia ... 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2021 r. poz. ...)”;</p>	<p>Zmiana redakcyjna</p>

<p>Art. 55.</p>	<p>...),”.</p> <p>Art. 55. W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.) art. 15zzzm otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art.15zzzm. 1. Do postępowania w sprawie nałożenia kar, o których mowa w art. 15zzzk i art. 15zzzl, stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 4 ustawy z dnia 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi, z wyłączeniem art. 11, art. 32–36 i art. 39.</p> <p>2. Do kar pieniężnych, o których mowa w art. 15zzzk i art. 15zzzl, stosuje się odpowiednio przepisy art. 47 i art. 48 ustawy z dnia 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi.”.</p>	<p>Zmiana redakcyjna</p>
------------------------	---	--------------------------

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ

Konrad Szymański

Sygn. DPUE.920.1780.2021.MW(24)
dot.: RM-0610-92-21

Pan Łukasz Schreiber
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Niezależnie od powyższej konkluzji chciałbym zwrócić uwagę, że procedowany projekt ma na celu wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych. Zgodnie z art. 13 ust. 1 tej dyrektywy państwa członkowskie miały przyjąć, opublikować i przekazać Komisji przepisy wdrażające dyrektywę przed 1 maja 2021 r. W związku z niewykonaniem tego obowiązku we wskazanym terminie Komisja Europejska w dniu 23 lipca br. wszczęła przeciwko Polsce postępowanie naruszeniowe. Termin udzielenia odpowiedzi na zarzuty formalne Komisji upływa 27 września 2021 r.

Postępowanie naruszeniowe w tej sprawie prowadzone jest w oparciu o art. 260 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu UE. Należy zatem spodziewać się, że jeżeli dojdzie do wniesienia skargi do Trybunału Sprawiedliwości UE, Komisja będzie w niej wnioskować o nałożenie na Polskę ryczałtu lub okresowej kary pieniężnej. Z tego względu należy dążyć do jak najszybszego przyjęcia procedowanych regulacji i niezwłocznego przekazania Komisji Europejskiej informacji o przepisach przyjętych w celu wdrożenia dyrektywy.

Z poważaniem

Konrad Szymański

Minister do Spraw Unii Europejskiej

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pan Grzegorz Puda

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi